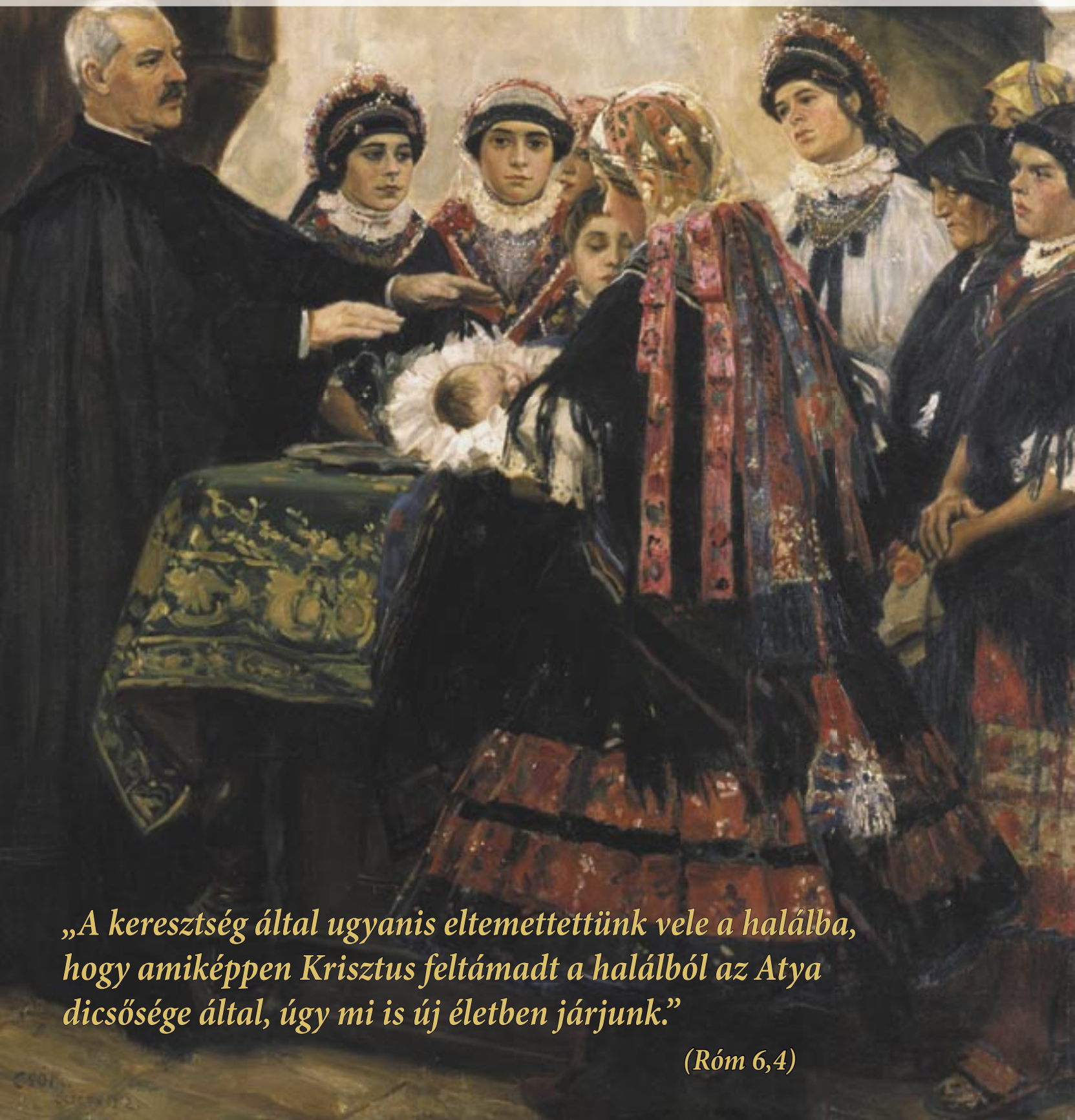

A Tiszáninneni Református
Egyházkerület Lapja

Sárospataki Református Lapok

LX. évf. 1. szám
2007. március

*„A keresztség által ugyanis eltemettünk vele a halálba,
hogy amiképpen Krisztus feltámadt a halálból az Atya
dicsősége által, úgy mi is új életben járjunk.”*

(Róm 6,4)

Mit kíván a magyar nemzet? Tették fel a kérdést 1848 forradalmának szellemi munkásai, a 12 pont szerkesztői. Meg is válaszolták: Legyen béke, szabadság és egyetértés!

Magasztos, emelkedett kívánság. Magasztos és emelkedett szellemű volt a kor, mely szülte.

Az akkori „rendszerelváltó elit” például nem megzagadodási lehetőséget látott a reformokban, hanem kész volt öröklött előnyeiről lemondani.

Időszerű kérdés ma is: mit kíván a magyar nemzet? Fájdalom: sokkal kevesebbel beérjük. Talán 13. havi fizetéssel és 14. havi nyugdíjjal megelégednénk. Még erőteljesebb óhajtással fogalmazódik meg az, hogy a kormány mondjon le. Ez is nagyon időszerű lenne! Még is figyelmeztettek arra, hogy ez nagyon kevés, ne adjuk magunkat ilyen olcsón. Térjünk vissza 1848 eszményeihez, hogy igazán megtaláljuk önmagunk helyes útját.

Mit kíván a magyar nemzet? Legyen béke, szabadság és egyetértés!

Kívánjuk, hogy legyen béke!

Az igazi béke sok irányba kiterjedő harmóniát jelent. E nélkül a közösség nem épül és nem szépül a környezete, hanem torzul kívül és belül.

Kívánjuk, hogy legyen szabadság!

Mit jelent ma a „liberalizmus” kényszere alatt nyögő szabadság? Azt jelenti, hogy következmények nélkül lehet rombolni a hagyományos értékeket? Azt jelenti, hogy a sajtóban, a parlamentben és a pártértekezleten lehet szabadon hazudni?

Az igazi szabadság korlátok nélküli cselekvési lehetőség a jóra, a szépre és az igazra. Ezt nem írhatja felül semmilyen más érdek: sem a pártérdek, sem az istenként imádtott gazdasági érdek, sem semmi más.

Kívánjuk, hogy legyen egyetértés!

Az egyetértés nem az egy húron pendülők cinkossága. Az igaz egyetértés egy nemzet idegrendszerre: összhang, amely ha megbomlik, minden kiszámíthatatlan és értelmetlen lesz. Ezt a bomlottságot hozta felszínre 2004. december 5-ének örült testvér-gyilkossága. Ez a bomlottság uralkodik ma a magyar közéletben.

Vannak vitathatatlan alapok, amelyeket figyelmen kívül hagyni árulást jelent.

Legyen béke, szabadság és egyetértés!

Ha nem csak kívánjuk ezeket, de készek is vagyunk így cselekedni, akkor válhat valóra Széchenyi István látomása: **Magyarország nem volt, hanem lesz.**

A címlapon Csók István: Öcsényi Keresztelő című festménye látható. Fotó: Bokor Zsuzsanna

© Tiszáninneni Református Egyházkerület.
Bárminemű másolás és sokszorosítás a kiadó előzetes engedélyéhez kötött.

Tartalom

Gyönyörködöm a Te beszédedben - Húsvét: a diadal ünnepe	3
Abaúji Egyházmegye	4
<i>Mi és a tradícióink</i>	4
<i>Evangelizációs alkalmak Novajidrányban 2007 bájfjén</i>	5
<i>Tábori lelékszek szomorú szolgálata Hejcéen</i>	7
Borsod-Gömöri Egyházmegye	8
<i>Küldetés - konferencia</i>	8
<i>Elkészült a torony</i>	11
<i>Gondolatok a közösségről, közösségépítésről</i>	12
<i>Együtt Isten sátrora alatt - Nők Ökumenikus Világimanapja 2007</i>	13
Egervölgyi Egyházmegye	14
<i>Az Egervölgyi Egyházmegye missziói programja</i>	14
<i>Rendhagyó egervölgyi csendesnap Tibolddarócon</i>	15
<i>A Krisztusban hívők egysége Egerben</i>	16
<i>Diakóniai napok Bükkzsércen</i>	16
Zempléni Egyházmegye	17
<i>Templomfelújítások Füzérradványban és Kovácsvágáson</i>	17
<i>Hírcsokor a sárospataki gyülekezetből</i>	18
Intézményeink	19
<i>A pataki gimnázium életéből</i>	19
Az igazat mondd, ne csak a valódit -	
<i>Nemzeti ünnep 2007 Magyarországon</i>	22
Misszió	25
<i>Újabb lépcső a kerületi cigánymisszió életében</i>	25
<i>Amikor egy álom elkezd megvalósulni</i>	26
Portré - Beszélgetés Beidek Endrével és Beidekné Kovács Adriennel	28
Kérdőjelek -	
<i>Én nem küldtettem máshoz, csak Izráel házának elveszett juhaihoz</i>	31
Ifjúsági rovat	32
<i>Önkéntes segítőként Strasbourgban</i>	32
<i>Miért jó „refisnek” lenni?</i>	33
Gyerekeknek - Mese	34
<i>Mesék felnőtteknek</i>	35
In memoriam	36
<i>In memoriam Dr. Mészáros István</i>	36
<i>Megemlékezés Kovácsné Ádám Lydiáról</i>	38
Ajánló	39

Sárospataki Református Lapok

Felelős kiadó: A Tiszáninneni Református Egyházkerület Elnöksége

Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Dienes Dénes

Szerkesztőbizottság: Barnóczki Anita, Füstí-Molnár Szilveszter, Rácsok András, Rácsok Gabriella
Egyházmegyei sajtóreferensek: Gombos Péter, dr. Kádár Zsolt, dr. Sándor Endre, Gazda István

Teljes nyomdai előkészítés: Füstí-Molnár Szilveszter, Rácsok András

A szerkesztőség címe: 3950 Sárospatak, Rákóczi u. 1., srlszerk@freemail.hu

Nyomda: Szász & Társai Nyomda, 3526 Miskolc Szentpéteri kapu 5.

Példányonkénti önköltségi ár: 500 Ft; **Eladási ár: 250 Ft**

Helyesbítés

Előszó számunkban a Nagy Barna emlékkonferenciáról szóló beszámolómban tévesen jelentettük meg Nagy Barna halálának évét. Nem 1959-ben, hanem tíz évvel később, 1969. szeptember 17-én halt meg. Ezalatt a tíz év alatt készítette elő publikálásra Kálvin Ezékiel prédikációit. (a szerkesztőség)

Húsvét: a diadal ünnepe

Atavasz sok örömet hoz mindenki számára. Végre hosszabbak a nappalok, oszlik a sötétség, melegszik az idő, rügyeznek a fák, csicseregnek a madarak.

Az első igazi, tavaszt jelző napsugárral az ember lelke is kilép a maga négy fal között kitelelt rabságából, kilép a szürkeségből a tarkaságba, a bezártságból a kerti munkák nyújtotta felüdülésbe. Ezekben a hónapokban nemcsak a kinti természet újul meg, hanem az emberi természet is levetkőzi a szomorkás, visszahúzódó, befelé forduló jellemvonásait, és megragadja azokat a lehetőségeket, melyek újat, újulást kínálnak.

A húsvét ünnepe is alapvetően a megújulást hirdeti. Arról tesz bizonyosságot, ami addig még soha nem volt. Az első húsvét reggelén az Úr Jézus Krisztus feltámadása által, a korlátolt és véges emberi létre az örökkévalóság köszöntött. Az Isten Fia legyőzte a halált, az elmúlás és a meghalás érzéséből fakadó rettenetes félelmet. Ezt a győzelmet azonban nem tartotta meg magának, hanem az övéinek is odaadta, mindazoknak, akik hisznek Őbenne. Ékes bizonyítéka ez annak, hogy az Isten mennyire szereti az embert, azt az embert, akit a Jézus Krisztus váltságáért és feltámadása által gyermekévé fogadott, sőt a mennyi világot örökösévé tett.

A húsvét ünnepe a diadalt hirdeti. Számos egyházi énekünk erről a győzelemről szól. Van okunk az öröme, de mégis mintha a hálánk, a dicsőítésünk, a magasztalásunk elég „vérszegény” lenne. Sokszor még a templomos ember is úgy közelít a húsvéhoz, mint azok az asszonyok, akik a feltámadás hajnalán az Úr Jézus sírjához vonultak: szomorúak és letörtek voltak, pedig akkor már örülniük kellett volna. A halálról gondolkodtak, pedig már ott volt a szemük előtt az élet. Mennyire igaz ez a mai emberre is! Élni akar mindenáron, de közben nem mond az igazi, Istentől rendelt életre! Új életet akar kezdeni, de Isten mindeneket megújító kegyelmére nem tart igényt. Gazdag akar lenni, de nem az örökkévaló mennyi kincseket keresi. Aki nem látja meg a lényegét, annak marad a munkaszüneti nappá fajult

ünnepe, a pihenés (fontos bár, de mégiscsak) sívár csendje, vagy éppen a szórakozás túldimenzionált jelentősége. Mintha csak egy átlagos, világi értelemben vett ünnepről lenne szó!

Hiányos a húsvéti ünneplésünk akkor is, ha az előzményekre nem tekintünk. Ha közömbös számunkra a böjt magunkat alázatra nevelő megszólítása, vagy ha a nagypénteki történetet – mely sarokköve a mi hitünknek – figyelmen kívül hagyjuk. Elszomorító annak a ténye, hogy az egész keresztyén világ számára jelentőséggel bírő Nagypénteken milyen kevesen jutnak el az Isten házába, hiszen a legtöbben dolgoznak, (még mindig) munkanapról lévén szó.

A világ mostohán bánik húsvét ünnepevel, megtesz mindent, hogy Jézus Krisztus érdeme elmosódjék a szívekben, és éppen ezért kell nekünk a legnagyobb határozottsággal hirdetni mindenkinek, minden körülmények között, hogy húsvét a mi életünkbe is változást hozhat.

A húsvét eseményei által válik számunkra egyértelművé, hogy Jézus Krisztus valóban Isten fia. A feltámadás Isten bűnbocsátó kegyelmének és végtelen szeretetének a bizonyossága, és válasz az ő Fiának kereszten való szenvedésére. A feltámadás alapozza meg a mi reménységünket és váradalmunkat: Jézus halála és feltámadása által „megholt a halál”! Ő volt az első, aki győzelmet aratott a legnagyobb ellenség fölött. Ezért nevezi Pál apostol Jézust az aratásból kölcsönzött kép által az „elhunytak zsengejének” (1Kor 15, 20). És mivel a zsenge után bőszes a betakarítás, bizhatunk abban hit által, hogy Jézus feltámadása a miénk lett!

Mikor lesz tehát igazi az ünneplésünk? Ha az ünneplés lényegét Krisztus feltámadásában ragadjuk meg. Ha megértjük, hogy mindez érettünk történt.

Isten segítsen meg bennünket, hogy mindannyian eljussunk a húsvét igazi örömére és igazi megtapasztalására, hogy abból erőt merítsünk a hétköznapi ember próbáló feladatai között is.

Konc Gáll László
lelkipásztor, Aszaló

Mi és a tradícionk

„- Ha Istennek mondasz egy szót, igyekezzél minden porcikáddal abba szóba belehatolni. Egyik hallgatója megkérdezte:

- Hogyan lehetséges, hogy egy nagy ember olyan kis szóba belefér?
- Aki magát nagyobbknak képzei, mint a szó, arról mi nem beszélünk.”

(Martin Buber, Haszid történetek)

Gyakorta megkapják a „történelmi” kategóriába sorolt egyházak a „tradicionális” jelzöt, mellyel az ezekben a közösségekben megjelenő, a 21. század embere számára idegen, olykor érthetetlen „dolgok” összességét próbálják valamilyen formában beleeröltetni. Egyházi körökben ez némelyeknek rosszul esik, mondják: itt teljesen másról van szó, félreértik az egészet. Mások jó kifogást találnak a tradícionban, hovatovább(?) – gondolják – nem rajtunk múlik, így szocializálódtak a gyülekezeteink, megkötnek a tradícionok. Ez van. Semmit sem tehetünk. Pótcselekvéseket keresünk, hogy „hasznossá” tegyük magunkat.

Valóban tradicionálisak vagyunk-e? Tradicionálisak vagyunk-e mint Református Egyház, tradicionálisak vagyunk-e mint református gyülekezetek?

Amennyiben felütjük Bakos Ferenc szótárát, nagyon frappáns megfogalmazást találunk a tradícion, tradicionális, tradícionalista címszavak alatt. Hagyomány, szokásos, régi, bevett, a hagyományt túlzottan, mereven tisztelő. A terjedelmi korlátok miatt, nem szeretném kerülgetni a forró kását, bár lehet, könnyen megégetem magam, a szavak tartalmi ismerete után rögvést tegyük fel a kérdést: mi a mi tradícionk? Mi a mi közös tradícionk?

Természetesen megvannak a helyi hagyományok egy-egy gyülekezeti közösségben, de ezek jórészt az elmúlt évtizedek, pontosítva a felvilágosodás utáni kor jegyeit hordozzák. Mindezek

benne vannak és hatnak a gyülekezet hagyomány elemeiben, de mégsem sorolnám őket ahhoz a tradícionhoz, ami az egyházat mint egészet áthatja. Személy szerint nem tartom tradícionnak azt, ha valaki azt mondja: „nálunk ez mindig is így volt!” De miért volt így? A tradícion az én olvasatomban addig és csak addig tradícion, amíg tudjuk a miértre a választ. Ennek hiányában

Presbíterek a csúcson

erőtlen megszokássá silányul, ami összehasonlíthatatlanul kevesebb annál, mint amit a tradícion esélyként, lehetőségként magában hordoz.

Mindebből kiindulva gondolom, hogy mint Református Egyház, nem vagyunk tradicionálisak. Ha azok lennénk, sokkal kevesebb gondunk volna az elerőtlenedett egyháztestek felélesztésével, s nem lenne kérdés a gyülekezeteken belüli különböző missziói tevékenység kényszere vagy kötelessége. A reformátori tradícion nem más – írom én nagy merészen: Sola

Scriptura, Solus Christus és folytathatnák a Solákat és nem a szólamokat egészen a következetes egyházfegyelemig. Ez a mi közös tradícionk, mely elválaszthatatlanul a Szóhoz kapcsolódik, Isten Igéjében gyökerezik.

Református gyülekezeteink megújulásához – úgy vélem – nem lehántani kell magunkról az „elavult” tra-

A gyülekezet úrvacsora után

díciót, s egy modernebb ruhát öltetni, hanem meg kell tanulnunk felfedezni azt, amit kaptunk, s amit tovább adhatunk. Megérteni a tartalmát annak, ami olykor nem csak a kívülálló számára idegen és értelmetlen. Nem mondok semmi újat: a Biblia fordítása sem állt meg Károli Gáspárral, a tradíciónk lefordítása a 21. század embe-
 re számára sem várthat magára. Ez természetesen komplex feladat. Nem fogalmazható meg egy kiadványban, amit „az egyház értetek” jelszóval minden testvérhez és „az egyház másokért” megszólítással minden felebaráthoz eljuttatunk. Mindez érinti a liturgiánkat, énekeinket, lelkipásztori szolgálatainkat. Természetesen nem kötelező feladat. Mi is az a kötelező, tehette volna fel a kérdést Kálvin Genfben vagy épp Károli Göncön. Szót tudunk-e érteni mi a 21. század emberével, tudjuk-e fordítani és nem ferdíteni az Isten hozzánk szóló szavát? Tartjuk-e annyira nagyra Isten szavát, hogy önmagunk, felvett „szokásaink” elé helyezzük, s engedjük, hogy formáljon, re-formáljon bennünket.

A gyülekezet ebéd előtt

Meggyőződésem, hogy saját tradíciónk felismerése, megértése nélkül nem hozható mozgásba egyetlen gyülekezeti közösség sem, így azt is mondhatjuk, a misszió alapja: érteni és vállalni a tradíciónkat.

Mindezeket a sorokat természetesen egy íróasztal mögött ülve írom, azonban a mondatokat hitelesíti az a gyülekezeti-lelkészi „tapasztalat” – mindössze három év –, melyet Vilmányban, Hejcéen és Göncruszkán élhettünk meg.

Amennyiben a gyülekezetek – s ez, valljuk be, első renden a lelkipásztorban indulhat el – elkezdik felfedezni saját tradíciójukat, egyszerűen tudnak nyitni kifelé,

s könnyebben találják meg speciális küldetésüket azon a helyen, ahol élnek. Ez az út vezet el bennünket odáig, hogy nem pusztán önmagunk kiszolgálása, „fenntartása” vagy épp kiszolgáltatottsága lesz az elérendő cél. Megnyílik a szemünk arra, hogy ott, ahol élünk, kiket bízott ránk az Isten, s mit is tudunk tenni értük. Ezzel nem szeretném lealacsonyítani azokat a kezdeményezéseket, melyek adományok gyűjtését, messze földön lévő rászorultak megsegítését szolgálják, de úgy érzem, az európai keresztyénség egyik nagy krízise éppen abból fakad,

hogy könnyebben adunk fel egy csekket a tőlünk 1000 km távolságban élő rászorultat megsegítve, mint hogy a szomszéd öreg nénit meglátogatnánk, s egy egyszerű „ingyen” szóval megkérdeznénk: hogy tetszik lenni?

A kezdeményezés, mint sok minden másban is, a lelkipásztor kezében van, de az első lépés után – s ez a mi személyes örömteli tapasztalatunk – már bennünket húznak a gyülekezetek. Sok -sok nevet kellene felsorolnom, akik Göncruszkán, Vilmányban és Hejcéen örömtelivé teszik lelkészi szolgálatainkat. Örömtelivé. Egy szó, de valljuk be, testvérek: ez nem kevés.

Sohajda Levente
 lelkipásztor

Evangelizációs alkalmak Novajdrányban 2007 böjtjén

A Novajdrányi Református Egyházban az utóbbi évek gyakorlatának megfelelően a böjt egyben a tél végi időszak nyújtotta csendes elmélkedések ideje is. Ilyenkor evangelizációs jellegű bűnbánati alkalmakat szoktunk tartani, melyek vendég szolgálattévők igehirdetésére épülnek. 2007 böjtjén az alábbi személyeket kértük fel a szolgálatra: Koczogh Julianna Abaujkérből, Godó Gábor Tállyáról és özv. Maczi Istvánné, aki mintegy 55 évvel ezelőtt férjével együtt a litkai gyülekezet diakónusaként kezdte meg szolgálatát.

Az este 5 órakor tartott alkalmak tematikája a jól ismert Miatyánk imádságá-

ra épült fel. Minden este a Máté 6-ban található mintaimádság egy-egy verse volt a textus. Szerda este találkoztunk első ízben, mely azonnal sok kedves meglepetést tartogatott: Ugyanis ezen a napon látogatta meg az új gyülekezeti szolgálati helyén a lelkésznőt a szolgálat útján elindító otthoni gyülekezet, Gávavencsellő település vencsellői reformátusságának küldöttsége. A kedves vendégeket elkísérték a boldogkőváraljai és az abaujkéri kedves hívek is, akiken kívül még a Hernádvecsei Református Gyülekezet volt jelen nagyobb létszámban a házigazda, Novajdrányi Református Egyház gyülekezeti termében, ahol pogácsával és egy kis üdítővel várták a messziről érkezett vendégeket.

A személyes hangvétellő bizonyágtétel a keresztyén ember életgyakorlatáról is szólt, mely az Isten szentségét kell hogy visszatükrözze ebbe a világba.

A fiatal lelkésznőt korábbi szolgálata helyei felől is megkérdezte az érdeklődő gyülekezet. A szolgálat énektanulással és egy kedves vers felolvasásával lett még emlékezetesebb, melyeknek szövegét a jelenlévők fénymásolatban magukkal vihették a szolgálattévő személyes ajándéka, egy-egy igés kártyanaptár kíséretében.

Csütörtökön Godó Gábor nagytiszteletű úr a soron következő Máté 6, 10 alapján az Isten akaratára való odahagyatkozást helyezte az üzenet középpontjába. Személyes élettapasztalat alapján szem-

Szanyi Bertalan és özv. Maczi Istvánné

besítette a gyülekezetet ennek a kérésnek a tartalmi nehézségeivel, de mindezt úgy, hogy rámutatott az értünk szenvedett Jézus verejétkcseppjeire, mely számunkra az élet és üdvösség zálogává kell, hogy legyenek. Gyászbán, betegségben, fájdalmak hordozásában lehet és kell hittel imádkozni Istenre hagyatkozó lelkülettel – nagyon aktuális tanítás volt ez a jelenlévők számára. A személyes üzenetet tovább erősítette a nagytiszteletű úr családi életképek felelevenítésével, valamint a teológiai tanulmányok alatt szerzett gyülekezeti tapasztalatokkal, a leendő lelkészt próbáló szemerei gyülekezetben. Isten a földmérés útjáról a gyülekezeti szolgálat útjára olyan göröngyökön vezet, melynek tapasztalataiból azóta is erőt meríthet a hétköznapi gyülekezeti problémák és kérdések kezelésében.

Mivel a pénteki nap nem érkezett vendég igehirdető, ezen a napon a házigazda lelkipásztor, Szanyi Bertalan hirdette az igét. A börtre való tekintettel, s a mindennapi kenyér kérdéséhez kapcsolódóan Jézus 40 napi börtjét követő megkísértetés története is elhangzott. Figyelmeztetett a szolgálat tanítása arra, hogy a kenyérkérdés lehet áldás Istentől kérve és fogadva, de könnyen lehet a személyes kísértés céltablájává is. Keserű tapasztalat egy árvízi szükségszerű bört, melyben a helyi gyülekezetnek az utóbbi időben többször is része volt; egy munkahelyi bizonytalanság, vagy egyenesen a biztos egzisztencia elvesztése ép úgy kenyérkérdés, mint a könnyen jött csábítás lelkiismeretet alató tapasztalata. Mindezekben Jézus után

hittel kimondani: „Nem csak kenyérel él az ember...” hitet próbáló, de lelket melengető bizodalom.

Szombaton özv. Maczi Istvánné, Rózsika néni lépett a gyülekezet elé, aki Abaújba haza jött, hiszen férje révén itt kezdte a hivatalos szolgálatot a litkai gyülekezetben. Az 55 évvel ezelőtti évekre, az István testvér szol-

gálatára még ma is sokan emlékeznek, s hálás szívvel fogadták a szolgálat üzenetét, mely a megbocsátásról szólt. Rózsika néni felhívta figyelmünket ennek az imaszakasznak a súlyosságára, amely fölött nem lehet elsiklani, hiszen nem kevesebb, mint személyes bűnbocsánatunk függ tőle. Aki tehát szeretne az úrvacsora közösségében lelke épülésére együtt lenni, annak előbb magát kell megpróbálnia embertársai, sőt ellenségei, ill. ellenfelei irányába. Egy gazdag életút tapasztalatait nagyon nehéz egy rövid időbe összesűriteni, de az érdeklődő gyülekezet kérésének engedve, sokat hallhattunk a hazai és az ausztráliai élettapasztalatokról is. Mit jelent a szülőföldtől távol a magyarságuk iránt nyitott személyeket összefogni, s nyitottá tenni az Isten országára? Rózsika néni a következő napon mindhárom gyülekezetben segített az úrvacsora sákramentumának kiszolgáltatásában, imádkozott az Isten nyilvánvaló áldásáért, majd hétfőn újra végig látogatta a régi kedves ismerősöket, akik szívesen fogadták. A

213. ének megtanulása is erre a személyes bűnbánatra indított bennünket, hiszszük, ezután is rendszeresen fogjuk énekelni minden sorát és megszívleljük minden szavát. Kár, hogy eddig nem ismerte a Gyülekezet ezt a szép bűnbánó éneket.

A vasárnapi úrvacsorás istentiszteleten folytatódott a „Mi Atyánk” imádságának tanulmányozása, mely a korabeli, Jézus által is felemlített kísértések mellett érintette napjaink új típusú próbatételeit is, mely a médiából, ill. a korszellem hivatalos rangra emelni kívánt életgyakorlatból táplálkozik. Nem könnyű a kísértésekben való megállás, de csak így lehet Jézust követni. A terített asztal megerősítő üzenete volt, hogy Jézus előttünk jár, asztalt terített, legyőzte a gonoszt, és az Isten dicsőségének lehetőségét adta a gyarló, megtérő bűnös ember elé. Csak élni kell vele, hittel.

Összességében a böjti gyakorlattól eltérően szép létszámú gyülekezet élt a kegyelem felkínált javaival mindhárom gyülekezetben, mely bizonyára az előző hét áldá-

A bernádvécsei gyülekezet a gyülekezeti ház előtt

sainak is természetes soron következő lépésévé lett sokak számára. Maradjon meg ez a lelki megtapasztalás mindnyájunkban, s legyünk hűek mindhalálíg a megismert és megszeretett Megváltónkhoz!

Soli Deo gloria.

Novajidrány, 2007 böjt.

„Ha végigsöpör rajta a szél, vége van...”

Tábori lelkészek szomorú szolgálata Hejcen

2006. január 19-én – ama tragikus csütörtöki napon – negyvenhárom szlovák katona igyekezett hazafelé Koszovóból a KFOR kontingens váltása után. Legtöbben közülük már az elmaradt karácsonyra készültek, már csak néhány perc választotta el őket szeretteiktől, már látszottak Kassa fényei, már elkezdte a repülőgép a landolást...

Aztán csak egyikük ért haza.

A szlovák An-24-es gép a kassai repülőtértől 30 kilométerre a Hejce község fölött magasodó 700 méteres Borsó-hegynél ütközött, s lezuhant. „Szolgálatelljesítés közben elhunytak” – olvashattuk. Ez év január 19-én a Tábori Lelkészi Szolgálat e negyvenkét elhunyt bajtársra emlékezett Hejcen.

A Szlovák Köztársaság által szervezett megemlékezésen részt vett többek között František Kašický szlovák védelmi miniszter, Bali József, a Honvédelmi Minisztérium szakállamtitkára, L'ubomír Bulík vezérezredes, a szlovák fegyveres erők vezérkari főnöke, Mikita János altábornagy, a magyar honvédség vezérkari főnökének első helyettese, és Rohály Géza, Hejce község polgármestere. A Protestáns Tábori Lelkészi Szolgálatot a nemrégiben kinevezett kelet-magyarországi protestáns katonai esperes, Mészáros László őrnagy és Sajtos Szilárd főhadnagy, református tábori lelkész képviselte.

A községbe való megérkezés után az emlékezők csoportja konvojba rendeződve kezdte meg a felvonulást a hegytetőre, mert a katasztrófa helyszínét még most is csak terepjárókkal lehetett megközelíteni. A javított útszakasz után hamarosan tengelyig süllyedtek a sárban a járművek, nem egy közülük csak nagy-nagy nehézségek árán tudott átjutni a dagonyás szakaszokon. A tragédia helyszíne, a hosszú száz-métereken át a derékba tört, kidöntött és elszenesedett fák látványa még most is borzalommal tölti el az oda érkezőt. A csapás végén kétméteres gránitömbből faragott obeliszk áll, a rajta elhelyezett emléktáblán a következő szöveg olvasható magyar, szlovák és angol nyelven: „Ezen a helyen 2006. január 19-én repülő-szerencsétlenség következtében életét veszítette 42 szlovák katona, a koszovói KFOR békefenntartó misszióból hazatérve. Béke poraikra!” Az obeliszk körül már egy saja-

tos kis emlékhelyet alakítottak ki az elhunytak szerettei, a derékba tört fatörzsökön sok helyen látható egy-egy márványlap, rajtuk az elhunyt portréja, születésének és halálának dátuma. Az ilyen fatörzsek előtt rendszerint kis kőhalom áll, amelyeken most gyertyákat gyújtottak, s elhelyezték az emlékezés virágait a hozzátartozók.

Kašický védelmi miniszter emlékező szavai után a tábori lelkészek szolgálata következett szlovák és magyar nyelven. A protestáns szolgálati ágat szlovák részről Tomas Semko ezredes, evangélikus tábori lelkész képviselte. Sajtos Szilárd lelkész-főhadnagy szolgálatában arról beszélt, hogy mi-

lyen hatalmas csattanás, robbanás, jajveszéléssel volt eme helyen, s utána milyen döbbenetes és rettenetes csönd állott be, s áll ma is a hozzátartozók, az özvegyek és árvák szívében. De

ebben a rettenetes csöndben is hallatszik a feltámadás Igéje a gyászolókhöz: „Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbennem, ha meghal is él, és aki él és hisz énbennem, az nem hal meg soha” (Jn 11, 25-26.).

Szolgálata után a díszalegység vezényletére egyperces tisztelegéssel adóztak az elhunytak emléke előtt, tábori lelkészeink többek között a szintén itt elhunyt Jozef Stank alezredes, szlovák katolikus tábori lelkész előtt.

A megemlékezés központi rendezvénye már lent a faluban, Hejce egyik terén volt. A szlovák védelmi miniszter köszönetét fejezte ki a magyar hatóságoknak és az itt lakóknak, akik segítséget nyújtottak és nyújtanak e szerencsétlenség következtében kialakult helyzet kezelésében. Az alapkötetel alkalmából a szlovákiai Ferdinand Martinengo Társaság „a szlovák repülő lezuhanásával kapcsolatban nyújtott segítségért a szívből jövő hála jeléül” emléklapot és emléktárgyat adott át a mentésben részt vevő szakembereknek.

Az emlékezés és köszönetnyilvánítás szavai után a lelkészek kérték Isten áldását az emlékező gyülekezetre. Mészáros László esperes-őrnagy a Zsoltárok 103, 15-18. alapján hirdette a vigasztalás Igéit. Szolgálatában elmondta, hogy az ember életén „ha végigsöpör rajta a szél, vége van”, de „az Úr szeretete mindörökké az istenfélőkkel van”, legyenek bár ilyen rettenetes tragédiák, ilyen gyötrelmes gyászok is.

Bár fájdalmasan sajognak a szívek, a szemek már szárazak, már sírni sem tudnak, s rettenetes az elhunytak hiánya, az Úr mégis megsegíti az övéit, őt vezeti lépteinket.

Az ünnepség végén a közjogi méltóságok elhelyezték annak az emlékműnek az alapkövet, melyet a tragédia emlékére állítanak, és reménység szerint ez év májusára készül el.

Isten adjon vigasztalást a szlovák és magyar gyászoló hozzátartozóknak!

lss

Küldetés - konferencia

Borsod-Gömöri Egyházmegyénk közösségében lelkészgondnoki konferenciát tartottunk Berekfürdőn a Megbékélés Házában 2007. február 22-24-ig. A konferenciát kettős céllal hirdetem meg: egyrészt közösségépítő alkalomként, hiszen nagyon kevés időt töltünk együtt egy évben ebben a közösségben, másrészt a tapasztalati tanulás alkalmaként.

Fontos, hogy körvonalazottak legyenek, ki miért küldetett, ki miért állított arra a helyre, ahol szolgál. Küldetés megfogalmazása együtt a legfőbb célra nézve: miért is vagyunk egymás mellett? Mindketten együtt látják-e a legfontosabbnak Isten országa ügyét, annak hirdetését, megélését az eklézsia közösségében és a világban? Feszültségforrások megszűnését jelentheti a tisztázott gyülekezetvezetői küldetés. A küldetés megfogalmazása után a feladatok-

Dr. Hézszer Gábor professzor előadás közben

Dr. Hézszer Gábor professzor úr vezetésével a csütörtök délutáni előadásban a lekipásztornok vezetőpáros küldetésének, szolgálatának ismerveit, áldásait és időnként megtapasztalt feszültségforrásait vettük nagytű alá. Egy vezetői önismereti munkalap segítségével gondolhattuk végig e vezetőpáros küldetését az egyházközösségek élén. Küldetés, amelynek teológiai alapjainak kell lennie. Küldetés, ami alapos átgondolások után született meg.

Ki mondja, hogy ez a küldetésem?

- valaki, aki nekem egykor fontos volt?
  - valaki, aki egykor nagyon hiteles volt?
  - valaki, akire hasonlítani akartam?
  - valaki, aki elismert, méltatott, dicsért?
  - valaki, akitől ez által előnyhöz jutottam?
- olvashatjuk a munkalapon.

ra lehet figyelmet fordítani, ezek egyrészt az állandó feladatokat jelentik, másrészt a fejlesztési akciókat, amelyek tervezést, menedzselést kívánnak. Menedzselés, amiben van próféta szerep, úgymint előrejelzés, tervezés, látás, van pásztori szerep: a szervezés, van a kulcsok hatalmával való élés, mert kell vizsgálni, parancsot adni, van benne communio mint koordinálás, benne van az egyházfegyelem gyakorlása mint ellenőrzés, kontrollálás. A rendszer működtetése pedig a talentumokkal való élésre emlékeztet, amelyben meg kell találni a lekipásztornak és a gondnoknak az emberi, a pénzügyi, anyagi, tárgyi erőforrásokat. Ha nem működik a rám/ránk bízott rendszer, meg kell vizsgálnom, jól végzem-e vezetői munkámat, kérek-e segítséget, van-e egy

emberem legalább, akivel tudok konzultálni erről. Szupervíziós lehetőségem van-e, éltem vele? Vagy lehet, hogy le kellene vonnom a konzekvenciát!

Pénteken a reggeli áhítat alapigéjét a napi újszövetségi igeszakaszról vettük, a Lukács 16,1-18 verseiből. A sáfár akkor lett hamis sáfárrá, amikor elvesztette küldetését, szem elől tévesztette jövőjét.

Másfél órát szántunk a legaktívabb délelőtti időnkben arra, hogy a lelképásztorok és a gondnokok páronként visszavonulva a szobákba gondoljanak át és beszéljenek meg egy-egy munkalapot, a tegnapi ráhangoló foglalkozás alapján az intézményi identitásról. Szándékunk volt, hogy a lelképásztorok és gondnokok otthonuktól távolabb, szolgálati helyüket, munkakapcsolatukat más aspektusból szemlélve jobban ismerjék meg egymás álláspontját, nézetét, meglátását. A páros munka eredményét 75 fős közösségünket 3 részre osztva, csoportvezetők segítségével összegeztük és foglaltuk meg. Ennek eredményeiből szeretnék néhány gondolatot közreadni.

Intézményen a parókiát, a lelkészi, a gondnoki szolgálatot, az egyházközség egészének működését, szolgálatát értettük. Intézményi identitáson pedig az intézmények „személyiségét”, karakterét, ami önmagában hat, és mint ilyet érzékelik az intézmény tagjai és a külvilág. A munkalap bevezető fogalma a „vezérkép”, „jövőkép”, ami a lelki szemeink

előtt van, amit szeretnénk megvalósítani, betölteni, felmutatni a magunk világában, magunkról. Vezérkép, ami pontosan meghatározza, részletezi a hosszabb távú konkrét elképzeléseket az intézmény céljáról, stratégiájáról, kultúrájáról, kommunikációjáról, viselkedésmódjáról, krízisek kezelésének rendszeréről, külső és belső kapcsolatainak gondviseléséről, ápolásáról.

• Az „intézmény vezérképét” az egyik csoport így fogalmazta meg:

„Tanítvánnyá lenni és tanítvánnyá tenni, hogy az élet kiteljesedjen, boldogabb legyen.”

A másik csoport Isten országának megmutatását Krisztus tanítása szerint tartotta a legfontosabbnak. A tanítvánnyá tétel szolgálata egyértelmű elsőséget élvezett. A hitvallásos megfogalmazás mellett megfogalmaztuk az egyház megőrzésének, építésének, minőségibb létezésének értékeiből, minél emberközelibb lelképásztori szolgálat végzésének fontosságát. A harmadik csoport a közösség fogalmára tette a hangsúlyt, amely jelent „otthont”, egy belső „medret”, védelmet, irányt a mindennapokban is, ki-

felé pedig bizonyágtévő életet, megszólalást.

• Stratégiánk jellemzésében legtöbbet előforduló fogalmak voltak:

○ a programszervezések

▪ az életkorok rétegenkénti és csoportok megszólítása, egybegyűjtése, egyben tartása

▪ személyes kapcsolatok, látogatások fontossága, kapcsolati háló felépítése

▪ lelképásztorok személyiségének, szolgálatának „stabilitása”

▪ „rendezett” képeknek felmutatása, prezentálása a világban

▪ értékrendünk elmutatása, megismertetése, megszerettetése

• igehirdetés életszerűsége: elérje a szívet és lelket a templomon kívül, temetéseken és más szolgálatok alkalmával is

• épüljön a gyülekezetben a munkatársi közösség, „kell egy csapat” igénye

Intézményi kultúránkon értjük azokat a mindnyájunk által elfogadott értékeket, normákat, tradíciókat, gondolkodásmódot, amelyeknek összességéből áll elő az a megfogalmazás: „mi ezek

A konferencia résztvevőinek egy csoportja

vagyunk”, „mi ezt így gondoljuk és így tesszük”.

Értékeinknek tartjuk: az intézmény helyben történő elérhetőségét, szolgálatra való elkötelezettségét, a fix gyülekezeti alkalmakat, a munkálkodni akarást:

- a közösségben való gondolkodást
- evangéliumi nyitottságunkat
- felelős gazdálkodást javainkkal
- szeretetközösségként való működésünket.

Normáink között soroltuk fel:

- a Sola Scriptura elvet
- a krisztuskövető életet
- a hitvallásokhoz való ragaszkodást
- az egyházi törvények betartását
- egymás kölcsönös megbecsülését
- egységességünk megőrzését
- tagok jelenlétét a gyülekezet közösségében.

Intézményi kultúránk tradíciói között kapott helyet a szokásjog hangsúlyos jelenléte és gyakorlása, amely jelenti az elődök megbecsülését, a jónak megőrzését és továbbadását. Szokásjog, amely rendet is jelent a mindennapokban.

Gondolkodásmódunkat a következőkben jellemeztük:

- közös munkálkodásra való készség
- református öntudatosság
- rugalmasság
- figyelmesség
- számontartás
- jó gazda gondosságával való sáfárkodás
- nemzetben, családban, kárpát-mendencei magyarság egészében való gondolkodás.

Intézményi „azonosító jeleink” végig-gondolásában széles eszköztár sorakozott fel, amelyekkel egy világi szervezet sokkal többet foglalkozna, és többet profitálna.

Az „arculat” formálás, a „kép” kialakítás magunkról nagyon fontos. A mai ember képek felvillanását látja a médiában, jól tervezett, jól használt jelek, jó képet formáljanak, jó érzéseket keltse- nek. Jeleink: a Biblia, templomtorony, csillag, kakas, harang, kehely, a pecsét, címerek, fejleces papír, honlap, a lelkipásztor palástja, és még sok más szimbólum.

Kommunikációnkról a gyülekezetben szintén a meglévő eszköztár életre keltéséről és új formák bevezetéséről szoltunk.

Viselkedésmódunkat elfogadónak, befogadónak, tiszteletben tartónak jellemeztük, és rádöbbenhattünk arra is, hogy több bibliai tanult és tudott módot szükséges életre keltetni, aktivizálni.

Kríziskezelésünk volt a következő nagy gondolatkör: milyen kríziskezelő gyakorlattal rendelkezünk? Ahol célok, tervek vannak, ott mindig van rizikó, amit mérlegelni kell. Rizikóval jár a közlekedésben pl. egy előzés, de ez egy természetes történés, ugyanakkor tudatában kell lenni minden jellemzőnek. Az ebből adódó krízist pedig azonosítani kell:

- Túlélés, fennmaradás, finanszírozhatóság krízise? (elnéptelenedő alkalmak)
- Irányítás, vezetés krízise? (pl. hatalom monopolizálása, hatalmi vákuum, döntésképtelenség)
- Változások okozta krízis? (vezetőváltás, külső/környezeti változások stb.)
  - mértékét fel kell becsülni
  - a szükséges kommunikációt meg kell határozni
  - az információkat megfelelő védelemben kell részesíteni
  - megoldási lehetőségeket körvonalazni kell

Kríziskezelésünk módjához az együttműködést, az időráfordítást, az „üljünk le és beszéljük meg” módot írtuk, a „kerüljön pont a végére” igény megfogalmazásával. Tükör is volt ez előttünk, hiszen hányszor érzük tetten magunkat azon, hogy nem is könnyű kríziseket kezelni intézményünk falain belül, egy presbitérium tagsága, egy hatéves ciklus bőséges példatár lehet erre nézve is.

Szombat délelőtt az egyházközségi lelkipásztori-gondnoki szolgálat példáján elindulva az egyházmegyei szintű esperesi-gondnoki szolgálatot jártuk körül, gondoltuk át. Mit is jelent egy vezetői szinttel feljebb ugyanez, mi lehet, mi legyen ennek jellemzője? Egy egyházmegyének, intézményének mik legyenek jellemzői? Az azonosságokon túl, a különbözőségek is szépen meg-

fogalmazódtak. A „vezérképben”, a „nem vagyunk magunkra hagyva” érzés száműzése, a számontartás-erősítés, a „van itt Istennek népe” tény megállapítása, felmutatása, erősítésként, az egymás hite által való megerősítés. A stratégiában a közösségépítő-formáló alkalmak, rétegkonferenciák szükségessége, lelkészertekezeteken a lelkipásztorok megerősítése, hitoktatók számontartása, összegyűjtése, információáramlás fontossága fogalmazódott meg. Intézményi kultúránk legfontosabb értéke a számontartás (igényként merült fel pl. a nyugdíjasok számontartása, különböző alkalmak készítése a találkozásra, a róluk való tudás). Normánk a kollegialitás, tradíciónk az önkéntes kötelezettség, gondolkodásmódunk pedig a személyekben és közösségben történő párhuzamosság gyakorlása. Belső kommunikációnk legfontosabb kívánalma az időszerűség és a gyorsaság. Viselkedésmódunkat pedig a testvériesség, és a kölcsönösség határozza meg. Kríziskezelés a megyei szinten elsődleges kérdés, mert vannak természetes kríziseink, mint egy lelkészválasztás, egy gyülekezeti tisztújítás, és sajnos vannak szükségtelen emberi gyarlóságból, bünből fakadó krízisek, amelyek kikerülhetők lennének, de milyen nehéz is belátni valamit, és egy első lépést tenni, testvérként viselkedni Krisztusban. Emberi erőforrásaink jobb hasznosítása érdekében megfogalmazódott egy emberi – gyülekezeti és megyei szintű – erőforrástérkép elkészítése, hogy a megfelelő ember azon a megfelelő helyen lehessen, ahol a legjobban kiismeri magát, ahol leginkább hasznára van közösségeinknek.

Záró körünk kisebb csoportokban annak felmérésére irányult, hogy milyen segítségre van szükségünk személyes és intézményi küldetésünk legértékesebb betöltésére, megélésére.

Ezúton is köszönöm a csoport aktív részvételét, csoportvezetőink Mózes Áron debreceni tanár és Molnár Sándor rimaszombati lelkipásztor testvéreink szolgálatát.

Gazda István
esperes

Elkészült a torony

Akis dél-borsodi falu, Gelej fölé sötét fellegek közeledtek 2004 novemberének 19-ik napján. Az orkánerejű szél néhány perc alatt végigsöpört a falu középső részén, s nem hagyott maga után mást, csak derékban meghasadt vagy éppen tövestől kicsavart, évtizedes fákat, leszaggatott tetőket, kerítéseket, és a megsérült toronysüveget, mellette a letépett kakas- és csillagdísszel.

A torony felmérése, valamint a beható szakvélemények elkészülte után kiderült, hogy a baj sokkal nagyobb, mint azt eleinte gondoltuk. A süveg császárfá körüli csavarodása eddig is látható volt, de a szélvész után jelentős mértékben dőlni kezdett a hajórész felé; ennek oka a korábban ki nem cserélt faanyag nagymértékű károsodása, a csapolások meglazulása volt. Joggal félhettünk attól, hogy a történelem megismétli önmagát; 1828-ban ugyanis, a hét évvel korábban felszentelt templom süvegét egy szélvész szakította le. A Geleji Református Egyházközségre a megpróbáltatás időszaka következett.

A megpróbáltatásé, hiszen a süveg újjáépítéséhez szükséges több millió forinttal a katasztrófa idején nem rendelkezett az Egyházközség, de ennél is nagyobb próbatételnek tűnt, hogy olyan rendkívül nehéz időszakban kellett összefogva előteremteni a szükséges anyagi fedezetet, amikor a köztudatot a várható megszorítások, iskolabezárások híre irányította és uralta. További nehézséget jelentett, hogy a káreset idején nem volt biztosítva a templom, Csomós József püspök közbenjárásával azonban sikerült elérni, hogy a biztosító méltányossági alapon támogassa az újjáépítést. Nagy segítséget jelentett a Borsod-Gömöri Egyházmegye esperesének, Gazda Istvánnak a segítségével is, aki ugyancsak támo-

gatta a beruházást. Az így összegyűlt pénz azonban még mindig kevésnek bizonyult, így adományok gyűjtésébe kezdett az Egyházközség. 2006 őszére a közös munka meghozta gyümölcsét, és végre megkezdődhetett a süveg újjáépítése.

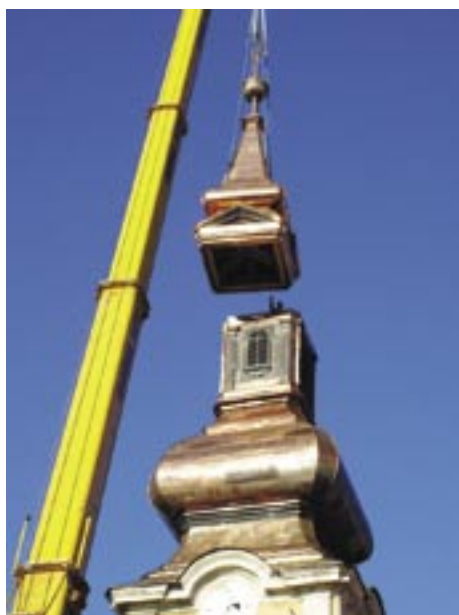
A végzetes mezőkeresztesi csata (1596) után csak 235 esztendő múlva, 1731-ben váltak újra lakottá a korábban csak pusztaként emlegett geleji birtokok. Ekkor 18 nemesi származású családot a korábbi nádori adományozás folytán iktattak be régi földterületébe. Ezek a családok építették fel Gelej első templomát Varsányi József lelkipásztor vezetésével 1739-ben. Erről a templomról nem sok információnk van, feltételezhető viszont, hogy vályogból épült, és fatorony is tartozott hozzá.

A meglehetősen gyors népességnövekedés új, tágasabb templomot igényelt, ezért 1794-ben tornyot, 1813-ra pedig új templomot építettek. A különböző kisebb felújítások mellett is életveszélyessé váló régi templomot 1893-ban kezdték teljesen újjáépíteni, ekkor nyerte el végleges, mai formáját. A XIX. század elején emelt templom egyetlen megmaradt emléke a két oldalbejárat körüli kőpárkány, melynek egyikébe az 1807-es évszámot is belevésték.

Az 1893. október 15-ére elkészült régi torony süvegét 2006. október 3-án kezdték lebontani, a tavaszi időjárásnak köszönhetően pedig 2007 februárjára elkészült a hatalmas méretű toronycsúcs, melyet február 2-án emeltek helyére.

Ugyancsak a templom felmérésekor derült ki, hogy a hajórész tetőszerkezetének faanyaga is olyan nagymértékben károsodott, hogy az elkövetkezendő néhány évben ennek újjáépítéséhez is hozzá kell kezdeni.

Erőss Gábor

Gondolatok a közösségről, közösségépítésről

Ha valamit képvisünk és azt mondhatjuk nemcsak én, hanem a családom, a barátaim az ismerőseim egy egész közösség képviselői, magáénak érez egy fontos célt, akkor bizonyosak lehetünk felőle, hogy a megvalósítás, a végrehajtás is meg fog történni, mert a **közösségben erő van!** Ám jó, ha tisztán látjuk, hogy mit jelent a közösség.

Nemrégem láttam a színházban a Valahol Európában című darabot. A történet a II. világháború végén játszódik, és van benne egy nagyon megkapó jelenet, amikor a bandába verődött, bujkáló gyerekek egyként elhatározzák, hogy megmentik bajba került társaikat. Ezzel egy időben az is világossá válik számukra, hogy eddig csak egy „banda” voltak, akiknek csupán önös érdekeik voltak, de ettől kezdve „csapat”, akiknek fontossá vált a másik is. A csapat másik tagja, akiért képesek odaáldozni saját biztonságukat, akár életüket is.

Ott a színházban fogalmazódott meg bennem az a gondolat is, hogy amit mi, nézők ott kívül látunk, a mögött milyen összehangolt csapatmunka áll, ahol mindenkinek pontosan megvan a feladata, amit a másikért tenni kell, hogy aztán a színpadon megjelenhessen a darab – készen, szépen. Mielőtt félretenné bárki ezt a

cikket, hadd bízassam, olvassa végig, mert nem színházról, hanem közösen végzett csapatmunkáról szeretném, ha együtt gondolkodnánk.

Mi is a közösség, hogyan építhetünk közösséget? A közösség fogalma ekképpen határozható meg: azokat az embereket, akiket egybeköt a közös származás, a közös nyelv, a közös hit, a közös hagyomány és a közös törvény egy közösséghez tartozónak nevezhetjük. Ha a közösség teológiai értelmét keressük, akkor az embernek Istennel, illetve

Krisztussal való közössége, személyes kapcsolata, áldozatvállalása ad választ kérdéseinkre.

A zsinat a 2007. évre a közösségépítés gondolatát ajánlja a gyülekezeteknek. Sokaságból – közösséget!

Mert a sokaság – ha van sokaság – csak egy összeverődött tömeg, de a közösséget olyan emberek alkotják, akiknek közös céljai, közös értékeik vannak, akik felelősek egymásért, akik számon tartják egymást, akik, ha kell, segítenek egymásnak.

Különösen így kell lennie ennek azokban a közösségekben, akik Krisztust uruknak és megváltójuknak fogadják el, vagyis a gyülekezetekben.

A gyülekezetek tekintetében azon áll, vagy bukik minden, hogy ezt érzi-e minden tagja. Nem alkalmanként összeverődött tömeg vagyunk, hanem igazi csapat, közösség,

ve szépnek, értékeseknek tartják. De az igazán lényeges az, amit belül találnak! Az igazán lényeges kérdés az, hogy az az atmoszféra, ami körülveszi a betérőt, alkalmas-e az életre vagy sem?

Az elmúlt évben egy megbeszélés során megdöbbentem, amikor valaki azt nyilatkozta, a fiatalok azért nem keresik a gyülekezetek közösségeit, mert ott csak öreg emberek vannak. Nos, ha így is lenne, ez akkor sem ok arra, hogy ne éreznék magát jól köztük. Én például emlékszem rá, hogy gyerekkoromban, de később is, míg élt nagymamám mindig nagyon szívesen hallgattam a meséit, történeteit, tanításait, később tanácsait. Fontosak voltak nekem. Szóval, ha így lenne, ha csak öreg emberek lennének gyülekezetünkben, akkor is lehetne élni ebből a közösségből – de örömmel mondhatom nem így van! Egyébként telik felettem az idő, már én is mint tanító kaptam visszajelzést egy alkalommal, amikor bevásárlás közben megállított egy fiatal lány, és azt mondta: ne hara-

Az avasi gyülekezet egy csoportjának kirándulása Sárospatakon

gudjak, hogy megállít, csak szeretné megköszönni, amit az Igéből hallott, mert nagyon tetszett neki és ezt el akarta mondani. Vagyis a mai fiatalságnak is fontos az idősebb nemzedék példaadása, tanítása, fontos, hogy gyülekezetet lássanak (ne vasárnapi sokaságot), és legyen közösség élményük. Ezért nagy a felelősségünk arra nézve, hogy aki bejön hozzánk mit tapasztal, visszakíváncozik-e? Szeretne-e csapattag lenni, vagy inkább csak a pálya szélén áll, a nézőtérén ül, vagy esetleg másik csapatot keres.

Ezért sok és nagy feladat áll előttünk. Legyetek közösséggé, épüljete fel lelki házzá, áradjon rajtatok keresztül Krisztus szeretete, jó illata, fénye a világ felé, hogy végre otthonra, közösségre találjon Istennél a magányos világ.

Hangóné Birtha Melinda
lelkipásztor, Miskolc-Avas

Együtt Isten sátora alatt Nők Ökumenikus Világimanapja 2007

Az Amerikai Presbiteriánus Egyházban 1887-ben kezdődött el az imánapi mozgalom. Az egyház egyre elesettebb állapotát látva, az asszonyok felhívást tettek közzé, hogy együtt imádkozzanak a misszió ügyéért. Később egyre többen csatlakoztak hozzájuk. 1920 óta március első péntekjén tartják meg az imánapot. Jelenleg az öt kontinensen, százhetven országban készülnek erre minden évben. Hazánkban több mint két évtizedes múltra tekint vissza a világimanap megtartásának gyakorlata. Nálunk a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának Női Bizottsága végzi a helyi előkészítő munkát. Minden évben más-más ország készíti el az egységes istentiszteleti anyagot, az úgynevezett imafüzetet. Ebben találunk információkat az adott országról, annak földrajzi, gazdasági helyzetéről, betekintést nyerhetünk az ott élők gondjaiba és örömeibe. Így idén a távoli Paraguayról szerezhettünk ismereteket. Az imafüzetben található istentiszteleti rend lehetőséget ad arra, hogy minél többen aktívan bekapcsolódjanak az istentiszteletbe. Az egyházkerület minden gyülekezetnek elküldte az imafüzetet, de lehetett erről az interneten is tájékozódni. Örvendetes, hogy egyre több gyülekezet kapcsolódik be évről évre a világimanapi alkalom meg-

tartásába. Igyekeznek megszólítani a településen élő más felekezetű asszonyokat is.

Az alapige a 1Móz 18,1-15, Ábrahám történetének az az eseménye, amikor az

idős ősatyának és feleségének, Sárának az Úr megjelenik, és fiuk születésének ígértét kapják. Itt hangzik el a kérdés:

„Van-e valami lehetetlen az Úr számára?”

Az erre a kérdésre adott helyes válasz felszabadít bennünket a saját magunk alkotta emberi korlátaink alól, és távlatokat nyit a reménységünknek.

Részletesebb ismereteim a hernádnémeti gyülekezetben tartott alkalommal kapcsolatban vannak, de tudom, a szomszédos községekben – Bócs, Hernádkak – is nagyszámú gyülekezettel tartották meg az imánapot. A gyülekezetünkben működő Nőszövetség tagjai előzőleg maguk között felosztották, hogy melyik részt ki fogja felolvasni. Az istentiszteletre hívo-gatták a katolikus asszonytestvéreinket, akik szeretettel fogadták a meghívást.

Remélem, több gyülekezetben volt lehetőség arra, hogy a gyönyörű tájakat, városokat, valamint az emberek hétköznapi-jait bemutató képeket is közösen megcsodálhassák. Végül a paraguayi asszonyok által készített kézimunka a nanduti (ejtsd: nyanduti) szimbólumára szeretném felhívni a figyelmet. A vörösesbarna színe a szenvedélyességet, a nép erejét, a Föld termékenységét jelképezi. A kék szín, amely fölébe borul, az eget jelzi. A terítő középpontjában szép szimbólum látható, ami a sokféleségben megvalósuló egységet ábrázolja. Ezzel a képpel válaszolják meg a paraguayi asszonyok azt a kérdést, hogy lehetséges-e az egységesség a sokféleségben? Igen, szükség van egy közös fonalra, ez a fonal: Jézus Krisztus.

Földesiné Kántor Mária
lelkipásztor

Pályázati felhívás

A Miskolc-Tetemvári Református Egyházközség Presbitériuma és a Jókai Mór Református Általános és Alapfokú Művészeti Iskola pályázatot hirdet az iskola vallásoktató lelkészi állására

Feladatkör: az iskolai református hitoktatás ellátása és szakmai irányítása, a református egyház közoktatási törvénye és a közoktatási törvény szerint, továbbá, a nevelőtestület és a szülői közösség hitben való vezetése, lelkigondozása és az iskola református jellegének erősítése; másrészt, közreműködés a gyülekezeti lelkipásztori szolgálatokban, a gyülekezet lelkipásztorának irányításával.

A kinevezés kezdő időpontja: 2007. augusztus 16-ától lép érvénybe, és a törvény által meghatározott ideig szól.

Pályázati feltételek: református lelkipásztori végzettség. Előnyt élvez a református vallásánári végzettség, a gyülekezeti lelkipásztori és iskolai vallásánári gyakorlat, valamint egy világ-

nyelv legalább középfokú ismerete. A pályázathoz csatolni kell a képesítéseket igazoló okmányok másolatait, valamint önéletrajzot.

Javadalmazás: a közalkalmazotti bértábla szerint, étkezési hozzájárulás, a gyülekezeti szolgálatok után kereset-kiegészítés meg-egyezés szerint. Szükség esetén a lakás megoldásához a gyülekezet segítséget nyújt.

A pályázat benyújtásának határideje: 2007. április 30.

A pályázat benyújtásának helye:
Miskolc-Tetemvári Református Egyházközség,
Dr. Kádár Péterné lelkipásztor,
3525 Miskolc, Palóczy L. u. 21.

A jelentkezők 2007. június 1-ig értesítést kapnak a döntésről.

Az Egervölgyi Egyházmegye missziói programja

Az Egervölgyi Egyházmegye lelkipásztorainak és Missziói Bizottságának közössége 2007. január 8-án tanácskozott a 2007. esztendőben végzendő missziói programokról és szolgálatokról. Különös hangsúlyt ad a programok kialakításakor az egyházunk Zsinata által elhatározott teológiai és cselekvési terv, mely szerint ez az esztendő a közösség, a hívők közösségének, a magyarság közösségének, s a világban élő keresztyének közösségének további építésére irányítja a figyelmet. A tanácskozáson résztvevők átértézték annak felelősségét, hogy

a Krisztusban való közösségért lehet és kell imádkoznunk, s ez a közösség arra szolgál, hogy hirdesse Isten dicsőségét, s ezzel együtt munkálja minden ember javát.

Az egyházmegye közössége az elmúlt évek tapasztalatai szerint kedvezően fogadta mindazokat az alkalmakat, melyek egyfelől az ünnepi hálaadás, másfelől a hitbeli elmélyülés és az egyházmegye szolgáló közösségének építését munkálta. A különböző alkalmakon (lelkészbeiktatás, hálaadás, csendes nap, presbiteri konferencia, hittanosok, konfirmandusok találkozója, kórustalálkozó, szórványgyülekezetek találkozója, lelkész-továbbképző alkalmak, lelkészcsaládok összejevetelei) szerzett tapasztalatok, mindazok az áldások, melyekben részesültünk, arra indítanak, hogy ami jó, azt megtartsuk, ami elérendő, azt tovább imádkozzunk és dolgozzunk.

A missziói program átgondolásakor a „mit”, „hogyan”, „mikor” és „kinnek” kérdésekre keresve a választ a jelenlévők megállapították, hogy a gyülekezetekben élők hitének és közösségtudatának mélyítése a gyülekezettől még távolállók ébresztése, a szolgálatban különösképpen előjárók megbecsülése kiemelt feladatunk és lehetőségünk.

A közösség építésének, az új liturgiai elemek keresésének és a gyülekezeti életbe való beépítésének új formáival próbáljuk még közelebb hozni azokat egymáshoz, akik Krisztusban hívőkké lettek, és vállalják a tanítványságból fakadó, másokért végzendő evangéliumi munkát. Ennek során részint templomi, részint a templomok falain kívül végbemenő közösségi alkalmakat szervezünk, jelezve azt is, hogy az egyház népe nem csak szűk területekre zártan lehet együtt, hanem nyitott a világ felé és felelőssége van a minden-

napi emberi problémákat illetően. Több olyan alkalmat is szervezünk, amelyeknek határozott célja egyházunk, közelebről egyházmegyénk bemutatása, bemutatkozása olyanok előtt, akik a keresztyénség, s különösképpen a református egyház múltjáról, tanításáról, küldetéséről, jelenéről keveset tudnak, viszont igénylik és várják az egyház megszólalását, közeledését.

Az egyházmegyei misszió területén a tartalmi kérdések háttérében hálaadással kell megemlékeznünk arról, hogy a misszió végzéséhez rendelkezésre állnak anyagi források is. Ezeknek körültekintő, átgondolt felhasználása és szétosztása a missziói és a gazdasági bizottság együttes feladata, mely igényli minden kebelbeli lelkipásztor és világi szolgálattevő tanácsát és a döntést elfogadó engedelmes közreműködését. A missziói keret egyben diakóniai célokat is szolgál, jelezve azt, hogy a szociális feszültségek mostani korszakában, amikor különösképpen a nyugalomba vonult szolgálattevők vagy a sokgyermekes lelkészcsaládok, netán az egyedül élők anyagi terhei egyre nehezednek, figyelniük kell egymásra.

Különös gonddal és reménységgel tekintünk egyházmegyénk ifjúságára, a missziói magvetés terén. A hittanórákon túlmutató, közösséget formáló programok ötletet, pénzt, szolgálatot, áldozathozatalt igényelnek, de mindent meg kell tennünk azért, hogy a fogékony korban lévő ifjú életében, szívében, gondolataiban jelen legyen Isten Igéjének hatása.

A Missziói Bizottság tanácskozása során a missziói programot célcsoportok szerint próbálta meghatározni, figyelembe véve az életkori, érdeklődési és egyéb sajátosságokat. E szerint nem csak a közösség évében, hanem az egyházmegye hosszabb távú missziói munkálkodása során a következő célcsoportokra irányíthatjuk figyelmünket:

- a./ gyermekek, konfirmandusok, ifjak
- b./ gondnokok, presbiterek
- c./ asszonykörök, szolgálatban aktív asszonyok
- d./ szórványban élők
- e./ veszélyeztetettek
- f./ lelkészek és családjuk
- g./ nyugdíjas lelkészek és lelkészözvegyek
- h./ kórusok, kórustagok, gyülekezeti kulturális csoportok

Az Egervölgyi Egyházmegye kerületünk legkisebb egyházmegyeje, ahol a gyülekezetek nagy számban olyan térségekben élnek, ahol történelmileg nem a református tradíció és identitás ha-

EGERVÖLGYI EGYHÁZMEGYE

tározza meg az ott élőket. Ez kihívás számunkra, mely Isten előtti elcsendesedésre indít, hogy megtaláljuk a tartalmi és a módszert illető missziói formát és gyakorlatot. Ebben az időben, amikor a tradicionális anya-egyházközségi formákban élő gyülekezetek létszámbeli csökkenését tapasztaljuk, komoly jelzést jelent az egy-

re több helyen megjelenő aktív református közösségek tenni akarása és az Ige utáni vágyakozása. Számptalan jelét látjuk annak, ahogyan a mi Urunk közösségeket hoz létre az egyházmegye szórványainak területén. Missziói szolgálatainknak tehát Isten közösséget munkáló gondviselésének nyomán kell haladnia. A közösség

évében bízunk abban, hogy közös imádságainknak, szívünk és kezünk együttműködésének lesz értelme, megbecsült célja és lelki gyümölcsöket termő eredménye.

(k.zs.)

Rendhagyó egervölgyi csendesnap Tibolddarócon

Tibolddaróc elég közel fekszik a 3.sz. főúthoz ahhoz, hogy könnyen meg lehessen közelíteni, és elég távol ahhoz, hogy teljes nyugalomban lehessen gyönyörködni a dimbes-dombos, jó bort termő tájban. Különösen igaz ez akkor, ha a csendesnap helyszíne a falu fölé emelkedő domb tetején egy kellemes teraszos panzió. Még mielőtt meghökkenne az olvasó: a panziót Pesti Ferenc gyógyszerész ajánlotta föl az egervölgyi lelkipásztori kar épülésére március 9–10-re.

Egy csendesnapot el lehet úgy képzelni, hogy emberek egy csoportja elvonul a világ elől és elmélkedik. Olyat is

láttunk már, hogy értekezletszerű, előadásokat hallgató közösség van együtt. Mindkettőnek megvan a maga előnye. Ha fehér asztal mellett beszélgető lelkipásztorokra gondolunk, inkább úgy fogalmazzunk, hogy közös lelkészi szabadnapról van szó. Lehet azonban a külföldi formákat ötvözni is.

A keret ugyanis egészen emberi: asztal mellett beszélgető csoportot láthatott volna az arra tévedő, a tartalom azonban klasszikus csendesnaphoz illelően komoly volt.

Péntek délben ebédrel kezdődött a csendesnap, melyet áhítat követett: a Malakiás könyvből vett textus alapján Papp Zsolt sályi lelkipásztor fogalmazott meg továbbgondolásra méltó kérdéseket. Az első előadást dr. Lackner Pál protestáns táborigazgató tartotta, „Misszió, bizonyosság és lelkigondozás a katonák között” címmel, majd „A Magyar Református Lelkészegyesület egyháztörténeti jelentősége és aktuális szolgálata” volt a téma,

amelynek megismertetéséhez dr. Tóth Albertet, a Lelkészegyesület elnökét, és Szőnyi Tamást, a Lelkészegyesület titkárát hívták segítségül. Az előadásokkal kapcsolatban már a program meghirdetésekor nyilvánvalóvá tették, hogy lehetőség van a hallottak megbeszélésére. A közös vacsorát szintén egy kötetlenebb program követte, mely a „Tibolddaróci séta” címet kapta a programismertetőben.

A szombat szintén közös áhítattal kezdődött, melyet Pappné Szakács Zita, Tibolddaróc lelkipásztora tartott Malakiás könyvének 3. fejezete alapján. Ezt követően két órát tölthettek azzal az egervölgyi lelkipásztorokkal, hogy halljanak és beszélgessenek „Egyházkerületünk életéről és szolgálatának hangsúlyairól”, melyet Csomós József püspök és Ábrám Tibor főgondnok tájékoztatása vezetett be. A csendesnapokon hallottakat zárásként dr. Kádár Zsolt esperes foglalta össze.

(a szerkesztőség)

A Krisztusban hívők egysége Egerben

A történelemből és az egyháztörténetből ismert okokra visszavezethetően évszázadokon keresztül nem volt felhőtlen a viszony az Egerben élő római katolikusok és protestánsok között. A hitviták tüzeiben égve a 16. század második felében az itt élő protestánsok is elmentébe kerültek egymással. Jóllehet lutheránusok és a helvét hiten lévők, az antitrinitáriusok és anabaptisták mindannyian azon igyekeztek, hogy hitében, lelkiségében megújuljon az egyház.

A török időkben közel egy évszázadon keresztül a városban megszűnt a keresztyénség, istentiszteleteket csak az Egerhez közeli falvakban tarthattak a különböző keresztyén felekezethez tartozók. Amikor a 17. században a török uralom alól felszabadult a vár és a város, a katolikus restauráció új fejezetet nyitott az itt élő keresztyének életében. Eger barokk újjáépítése azonban nem kedvezett a protestánsoknak, továbbra is megbélyegzett s vallásilag elnyomott csoportosulásként tartották számon őket.

Eger, mint a magyar katolicizmus ezersztendős központja beleírta a nevét a hazai keresztyénség történetébe, kétségtelen eredményeket felmutatva a katolikus lelkiség, a szerzetesrendek működése, az iskolakultúra terén. De ismert volt a konzervativizmusáról, zártságáról, a katolikus egyház domináns jelenlétéből fakadó szelleméről, mely sem nem kezdeményezte, sem nem fogadta a más egyházakkal való közösségvállalást. Ilyen előzmények után érezhetően fontos üggyé vált a keresztyének imádkozó, látható egységének ügye, az ökumené jelentőségének különböző helyi megnyilvánulása.

19 év óta már minden esztendőben imanyolcad keretében egymás templomaiban gyűlnek össze az Egerben élő reformátusok és katolikusok. Ehhez a közösséghez csatlakoztak a szerény létszámú, de igen komoly gyülekezeti életet élő és szolgáló evangélikusok és baptisták. Ebben az esztendőben is az imahétén résztvevők és szolgálók

azért adhattak hálát, hogy nem tört meg az ökumené lendülete Egerben, hiszen estéről estére minden templom, ahol az imaheti alkalmakat tartották, teljesen megtelt a hívekkel, akik valóban egymás hite által épülve, egymás templomait és liturgiáit egyre jobban megismerve közeledhettek egymáshoz.

Ismeretes előttünk, hogy hosszú időn keresztül beszéltünk a római katolicizmus sajátos ökumenéértelmezéséről, melyet sok esetben kritikus hozzáállással fogadtunk. A II. Vatikáni Zsinat óta érzékelhető, hogy a római katolikus világegyház nagy figyelemmel törekszik a katolikus azonosságtudat őrzésére. Ugyanakkor látható és érzékelhető jelei vannak a másik egyház felé való közeledésnek.

Sok lelkipásztor arról számol be, hogy a helyi ökumené nagyban függ a személyektől, a lelkipásztoroktól, az ökumené ügye iránti fogékonyságtól. Egerben, ahol a Magyar Katolikus Egyház általunk tisztelt jeles ve-

zetői élnek és szolgálnak, tapasztalhatjuk az ökumenikus közeledés nyitottságát, s ennek nyomán látjuk az eredményeket is.

Az ökumenét protestáns körökben is kritikusan fogadják bizonyos csoportok. Tiszteletben kell tartanunk az ő nézeteiket is, mely bizonyára a református igei identitás őrzésére irányul. De nem hagyhatók figyelmen kívül azok a folyamatok, melyek határozott irányt mutatnak, hogy ne elkülönülten, egymást kritikusan szemlélve éljenek a keresztyének, hanem mindnyájan, mint Isten gyermekei tudjanak szót érteni egymással, s akarjanak együtt imádkozni minden népért, minden nemzetért, minden hívőért és mindazokért is, akik még nem nyerték el a hitnek ajándékát.

Egerben arra készülünk, hogy jövőre az ökumenikus imahét alkalmaiban az együtt imádkozás 20. évfordulóján mérleget vonva, számvetést készítve hálát adjunk Krisztus közöttünk végzett egyesítő munkájáért.

Úgy tudtunk eddig együtt imádkozni, együtt énekelni, egymás lelkéseinek bizonyoságtételére figyelni, hogy nem kellett féltenuünk felekezeteinket, nem a fogyás tendenciái, hanem a lelki és testvéri szeretetben való növekedés jeleit láthattuk,

Szétszakadással, elkülönülésekkel, ellentétekkel súlyosan terhelt, feszült jelenünk közepette jel volt és jel lehet az ökumenikus imahét a hívők és a világ számára egyaránt. Isten kegyelméből lehattunk együtt az Ige fegyelme és Krisztus bennünket egybegyűjtő szeretete által. Az a reményünk, hogy közös istentiszteleteink, közös imádságaink példát adhatnak, sokakat gazdagíthatnak. Mert újra és újra ráébredünk arra, nem azt kell keresnünk, ami bennünket egymástól elválaszt, hanem azt, ami és aki egybeköt.

(kzs)

Diakóniai Napok Bükkzsércen

Régi hagyomány, hogy Júlia-nap körül, mikor az ünnepeknek, ökumenikus imahétnek már vége, a mezőgazdasági munkák még nem indultak el, gyülekezetünkben diakóniai napok vannak. Ekkor vendég igehirdetőkkal, régi írott énekekkel, imádságokkal, versekkel tesszük nyilvánvalóvá, hogy Istennek tetszik a mi szolgálatunk. Tapasztaljuk áldását, hisz saját bajainkat is könnyebb elhordozni, ha közben segíthetünk másoknak. Az együttlét méltó folytatása az ökumenikus imahétnek, hisz katolikus és baptista testvéreink is részt vesznek az alkalmakon. A hét után, március végén, mikor kezd jó idő lenni, egy gyülekezeti kirándulás kapcsolódik szervesen a diakóniai lelkülethez: ekkor egy református szeretetintézményt látogatunk meg, a rászorulókat pedig adományainkkal segítjük.

Ferenc József, lelkipásztor

Templomfelújítások Füzérradványban és Kovácsvágáson

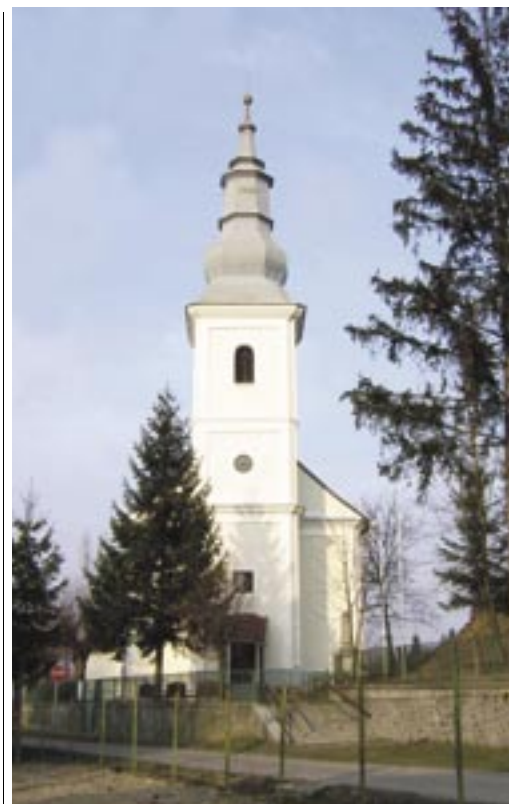
”**M**ily kedvesek a te hajlékaid, ó Seregek Ura!” – mondja a 84. zsoltár szerzője. A Seregek Urának hajlékai kedvesek a Zemplénben élő füzérradványi és kovácsvágási gyülekezeteknek is.

A mintegy 70 fős füzérradványi gyülekezet azzal mutatta meg az Isten háza iránti szeretetét, hogy templomának száz éves tornyát – melyben hajdanán toronyóra mutatta az időt – kívülről és belülről is felújította és az elődök iránti tiszteletből modern toronyórát készíttetett. A beruházás értéke 2 950 000 forint. Külső segítségként, 1,5 millió forint építési segílyt kaptunk, a különbözetet részben a helyben élő gyülekezet gazdálkodta ki, részben pedig a Füzérradványból elszármazottak testvéri segítsége fedezte. Ezúton köszönjük meg a támogatásokat. A munkálatoakat a gyülekezet gondnoka, Hörcsik László kezdeményezte és szervezte meg, azok minden részletével együtt.

A füzérradványi templom felújított tornya

Nagyobb erőfeszítéseket igényelt a 170 fős kovácsvágási gyülekezet 200 éves műemlék temploma tetőszerkezetének és külső falaza-

A kovácsvágási felújított templom

tának felújítása. Számptalan próbálkozás után, a tetőszerkezet felújítására a Nemzeti Kulturális Alapprogram pályázatán nyertünk 5 millió forintot. Az önrész fedezésére és a falazat felújítására 4 millió forintot kaptunk a Tiszáninneni Egyházkerülettől. A nem kevés járulékos költségeket (tervrajzok elkészítése, műszaki ellenőr díja, pályázatok költségei, stb.) a gyülekezet saját erőből fedezte. Híradásunkban is megköszönjük az Egyházkerület támogatását. A pályázatok beadásával és a beruházás lebonyolításával kapcsolatos megannyi teendőt Sándor Endre, községünk polgármestere, gyülekezetünk presbitere végezte, időt nem kímélő áldozatos munkával.

Így áldotta meg Isten 2006-ban az Ő házat szerető füzérradványi és kovácsvágási népét. Egyedül Övé a dicséret, dicsőség, tisztesség és hálaadás.

Drs. Varga Zsolt lelkipásztor
Kovácsvágás-Füzérradvány

Hírcsokor a sárospataki gyülekezetből

Az önkormányzati választások közbizalmat nyert új városi eljárók fontosnak tartják Sárospatak lelki arculatának kifejeződését is, és az augusztusi városi kenyérváltás mellett az új esztendőbe való átlépéskor megszervezték az újéváltást. A haragszó és himnusz elhangzása után a keresztyén egyházak lelkipásztorai imádsággal szolgáltak, s ezt követte Dr. Hörcsik Richárd polgármesteri köszöntője. Az első

Újéváltás Sárospatakon

alkalmon kb. ezer együtt ünneplő polgár élte meg így az összetartozását. A református gyülekezet pedig hagyományai szerint újesztendő napján az istentiszteleten főgondnoki beszámolóval, s azt követően presbiteri fogadással, köszöntésekkel vitte végbe e jeles napot.

Megteltek a templomok Sárospatakon januárban az ökumenikus imaesték alkalmán, amikor Végardótól Bodroghalászig öt templomban látogatták meg egymást a hívek. Megismerhette a gyülekezet az új római katolikus plébánost, Kecskés Attilát, aki Sátoraljúj helyen született, és Egerből a papi szemináriumból került új szolgálati helyére. Sárospatakon idén a szent Erzsébet év lebonyolítása és a vele járó fizikai és lelki építkezések elvégzése terhe hárul rá. Szép példája volt az ökumenikus szolgálatnak a bodroghalászi lelkipásztorok szervezésében Ricsén végbement alkalom, ahol a sárospatakiak szent Erzsébet életéről való előadására és zenés szolgálatára került sor a Művelődési Házban teljesen megtöltött környékbeli érdeklődők előtt.

Farsang idején immár 9. alkalommal került sor a jótékonybál megrendezésére

Sárospatakon. A műsorban felléptek a református általános iskolások jelmezes táncal, Nezáczkyné Tótin Erika tanárnő és a tanító nénik betanításával. A konfirmandusok Váradai Zoltán hegedűvirtuóz játéka alatt, melyet Bundzik Tímea kísért, fejjel lefelé öltözötten „kézen járva” pantomimoztak. A presbiterek „Jézus Krisztus jó vitézeiként” katonai tiszteletadással fogadták városunk vezetőit, és egy szál virággal ajándékozták meg a jelenlévő hölgyeket. A református énekkar tagjai az idén a Muzsika hangja című zenés filmből mutattak be részleteket, magyarosított formában nagy sikerrel, megtoldva a pataki menyecskek énekével és a pataki legények bordalával. Az est sztárvendége a Szegedről érkezett világbajnok koreografikus táncgyűttes volt Dr. Inczedy Anita vezetésével. A Farkas Ferenc Művészeti Iskola tanárai idén is élő zenei kísérettel segítették műsorunkat. Köszönetet mondunk e helyen is az alkalmat támogató tombolatárgy felajánlóknak, Boros Ernőnek és munkatársainak a 450 főre készített vacsora színvonalas lebonyolításáért, Dr. Téglás Istvánnak a katonai ruházat összegyűjtéséért, Az Interspan vállalatnak asztalpok adományozásáért, és a nőszövetség tagja-

inak a szervezés, lebonyolítás munkájának vállalásáért.

Idén is megrendezésre került Sárospatakon a nők világ imanapi alkalma, ökumenikus formában. Paraguay asszonyai állították össze az imanap tartalmi részét, melyből életmódjukat, sorskérdéseiket is megismerhették a résztvevők a velük való imádságos közösségvállalás közepette.

Hét új cserkész tett fogadalmat a nemzeti ünnep közelségében a sárospataki 763. sz. Sztárai Mihály cserkészcsapatban, hogy tettekre szorgalmasan nevelődjék Isten, hazá és embertárs szolgálatában.

Mészáros Ildikó, a lelkészi hivatal munkatársa a gyülekezeti hirdetőn lelki üzenet rovattal ajándékozza meg az utca emberét, akik hétről hétre imádságot és lelki építő gondolatokat olvashatnak.

A 72 óra kompromisszumok nélkül címmel meghirdetett országos ifjúsági akcióban a sárospatakiak is részt vettek Dér Gábor beosztott lelkipásztor vezetésével, meglátogatták az idősek otthona lakóit, közösségi munkában vettek részt és felkeresték a hajléktalanokat.

Virágh Sándor
lelkipásztor

A pataki gimnázium életéből

Avégzősök hagyományos szalagavató ünnepélyét 2006. november 22-én rendeztük meg. Az osztályok műsora után a 141 maturandust Szatmáriné Tóth-Pál Ildikó igazgató köszöntötte:

„A szalag elsősorban a közösséghez való tartozást jelenti. Tartozást a kollégiumhoz, az iskolához, az osztályhoz.

Hirdeti iskolánk jelmondatát: „Féltétek az Istent és néki adjatok dicsőséget!” A feltüntetett két évszámmal – 2001-2006 és 2002-2006 - arra utal, hogy kivettétek a részeteket abból a folyamatból, amely olykor értelmetlennek, hiábavalónak látszik, pedig értelmes és nélkülözhetetlen, csak nehéz. Sokszor emberi ésszel felfoghatatlanul nehéz. A szalag tehát messze túlmutat önmagán: jel, irányt mutató, útba igazító életetek további szakaszára.

„Féltétek az Istent és néki adjatok dicsőséget”- ez a legtöbb, amit kérhetek tőletek. Az ember ennél többre nem képes, s e nélkül nem is lehet teljes az életetek. Nem, nem lehet teljes, mert céljaitokban elbizonytalanodhattok, önigazolóvá válhattok. Az Istenhez fordulás nem önfeladást, enerváltságot jelent, hanem az élet célszerű és így tudatos vállalását, elfogadását.

Hinnetek kell, hogy Isten nem vet, ha nem akar aratni. Ezzel a hittel, bizonyossággal lesz erőtök a reátok váró próbák megoldására.

Szónokverseny a magyar kultúra napján 1989-ben nemzeti érzelmű művészek kis csoportja – köztük Csoóri Sándor és ifj. Fassang László - a nemzet összetartozását, egységét hangsúlyozandó létrehozták a magyar kultúra napját.

Jeles nappal, a Himnusz születésnapjával kapcsolták össze. Ezzel a legszebb ajándékot kapta a Himnusz, vele a magyarság, hiszen Kölcsey Ferenc fohásza azonosság-tudatunk része. Ünnepeink ékessége, vele mindig magunkra találunk. Nemzeti múltunkat idézzük fel, és a kilátásainkat vesz- szük számba: az Úristen kegyelme tarthat meg minket magyarként a világban.

A magyar kultúra napja tiszteletére idén másodsor szerveztünk a gimnáziumban szónokversenyt. A névadó emlékét és életművét idézte fel emlékbeszédében Miklós István 13. E osztályos tanuló, a tavalyi verseny győztese. Ezután a versenyzők érvelő beszédei következtek „Legyen önálló tantárgy a retorika a gimnáziumban!” témában. Különböző szerepekben, helyzetekben szólaltak meg: a diák, a tanár, az öregdiák, a szülő nézőpontjából hangzottak el többnyire támogató érvek

A második fordulóban vitaindító hangzott el. Miklós István a globalizációról beszélt, a versenyzők hozzászólásban mondták el véleményüket.

Miklós András, a szónokverseny győztese

A verseny eredménye: I. helyezett Miklós András 12. E; II. helyezett Panka Tamás 11. E; III. helyezett Illés Boglárka 13. E.

A Sárospataki Református Kollégium Gimnáziumáért Alapítvány 2007. február 3-án jótékonyági bált szervezett. Az iskola-közösség, a szülők, a támogatók összefogá-

Bálozók a gimnázium jótekonysági estjén

sának eredményeként jó hangulatú, sikeres rendezvény jött létre. A bevételt a tervezéskor megjelölt célra fordítjuk: „gyermekeink szebb környezetéért”. Ezúton is köszönetet mondunk minden kedves támogatóknak.

„Polgár az európai demokráciában” (2007. február 18.) I. helyezés A csapat tagjai: Melles Marcell, Panka Tamás, Pákozdi Előd és Vigh Miklós

A győztes csapat

Összeállította: Sinkóné Tóth Zsuzsanna tanárnő

A

Nagykőrösi Református Tanítóképző Diakóniai Intézete és a Magyar Református Szeretetszolgálat szervezésében december elején megrendezésre került az első országos diakóniai vetélkedő.

Rendhagyó versenynek szánták, házi feladattal, kreativitást igénylő munkákkal, de volt diakónia-történeti teszt is. Iskolánk csapata 3. helyezést ért el. A csapat tagjai: Laczi Petra (10.c), Porcs Mária (11.e), Móré Melinda (11.a) és Miklós András (12.e).

A Soli Deo Gloria református Diák-szövetségi hagyományos országos bibliaismereti versenyén 7. és 11. helyezéseket szereztek iskolánk csapatai.

A szentesi Kis Bálint Református Általános Iskola által meghirdetett multimédiás bibliaismereti versenyen Karacs Martina, Kiss Noémi páros a 2. helyezést, a Béres Mátyás, Horváth Ákos összetételű csapat a 6. helyezést szerezte meg, mindannyian a 8. h osztály tagjai.

A karácsonyi diákhétvégén a szokott programok mellett (szeretets vásár – mely-

nek bevételével a visszi és az erdőbényei otthonok lakóit ajándékozta meg iskolánk nevében a kibővült Diákpresbitérium – , ünnepi, úrvacsorás istentisztelet, kántálás, gyertyafényes vacsora, kiszállások) a csendesnap előadások különlegessége az volt, hogy a SZÜLETÉS témakörét jártuk körbe különféle programokon.

20 helyszínen 15 különféle előadásban, kézművesprogramon, meditáción vehettek részt a diákok, majd rendkívüli osztályfőnöki órán cserélhették ki élményeiket, tapasztalataikat.

Kovács József
vallás tanár

A Sárospataki Református Teológiai Akadémia felvételt hirdet az alábbi szakjaira:

- **Teológia szak, lelkészi szakirány,**
nappali tagozaton (2006. szeptember 1-től egyciklusú mesterképzés)

- **Teológia szak,**
nappali tagozaton (2006. szeptember 1-től egyciklusú mesterképzés)

- **Katekéta-lelkipásztori munkatárs szak,**
nappali és levelező tagozaton, katekéta és lelkipásztori munkatárs szakirányokkal
A tanulmányi idő 3 év. A katekéta szakirány esetében vallásstanári szakon mesterdiploma szerezhető a Debreceni Református Hittudományi Egyetemen.

- **Börtönpasztoráció szakirányú továbbképzési szak**

Szeretettel várunk minden érdeklődőt!

Az alkalmassági vizsga napja: 2007. április 21.
További információk és elérhetőség: 3950 Sárospatak, Rákóczi u. 1.
Tel./Fax: 47-312-947, dekania@srta.hu, www.srta.hu

Kántorképzés Tiszáninnen

A Tiszáninneri Református Egyházkerület
2007. nyarán is megrendezi az egyházzenesz-képzés alábbi alkalmait:

Kántor előképző hét - 10-14 éves gyermekek számára - július 19-től július 26-ig
Kántorképző tanfolyam - 14-50 év közötti résztvevők számára - július 9-től július 28-ig
Kántor továbbképző - kántori oklevéllel rendelkezők számára - július 19-től július 28-ig

Helyszín: a Lévay József Református Gimnázium és Diákotthon. (Miskolc, Kálvin u. 2.)

Jelentkezés a következő címen: (Telefonon érkezett jelentkezést nem tudunk elfogadni!)
Püspöki Hivatal 3501 Miskolc Postafiók 155. A borítékra ráírandó: „Kántorképző Tanfolyam”

Jelentkezési határidő: 2007. május 5.

Felvételi meghallgatás:
2007. május 12-én szombaton délelőtt 9-13 óra között, az Egyházkerületi Székházban.
(Miskolc, Kossuth u. 17.)

Bővebb információk:
06 30 / 686-3654 * kunzsu@levay.sulinet.hu * www.tirek.hu

Bevezetés helyett a kérdésfelvetésről, avagy „Nemzeti ünnep (?) 2007 Magyarországon”

Terhelt fogalom. És különben is. Nemzeti ünnep az, amikor az iskolások kivonulnak magukcsinálta papírzászlót tűzni Petőfi vagy Kossuth szobrához – hol melyik elérhető. Emlékszem, amikor alsósként vonultunk a szobor felé kettes sorban, térdzokniban és tűzgéltünk. Nemzeti ünnep az, amikor unalmas beszédekkel állva hallgat végig unott arcú, kokárdás tömeg, ami, ha kell, tapsol, Himnuszt énekel reá/rá zürzavarával, és Szózatot, ha még emlékszik rá, vagy inkább csak a Magyarország, Magyarország című modern nemzeti rikatóst. Nemzeti ünnep az, amikor a csütörtök szerda, a szombat péntek – legalábbis munka szempontjából, és végső soron van egy hosszú hétvégénk, amin megfogadhatjuk bölcsék kártékonyan jószándékú tanácsát, és megkezdhetjük a tavaszi nagytakarítást, kerti metszegetést, vagy még inkább elmehetünk ebből az országból – ahonnan egyébként is elmehetünk, ha nem tetszik itt. Tehát tehetünk egy próbakirándulást családjilag: milyen lenne más-hol? Ezt persze összeköthetjük egy

kis bevásárlással, és mindjárt vidámabb lesz.

Mi közünk van egy nemzeti ünnephez, mikor a nemzeti már lejárt lemez, amikor ejrópunyjó van, és egyén és individuum. És szabadság. Szabadok vagyunk otthon maradni, nem arra járni, mert netán szembetaláljuk magunkat egy másik szabadsággal: mások arra szabadok, hogy megint másokat üssenek és alázzanak.

De tényleg, mi közünk lehet egy nemzeti ünnephez református keresztyénként?

Magyarok vagyunk. És nem csupán egy folytonosan porig alázott nemzet aprócska és aprónak lenni merő tagjai, hanem akik emlékeznek még nagy pillanatokra, és tudják, az is ez a nép volt.

És lehetünk hálásak a megtartásért, a „mégis-létért” olyan nemzetként, amelynek sok forgatókönyv szerint már régen nem kellene léteznie. Lehetünk hálásak, és emlékezhetünk – hálával és tisztelettel. Tiszteelve azokat az egyéneket, akik képesek voltak nem a maguk hasznát keresni. Mert bár nagy

divat ma, (ó, és milyen régen az, hisz nincs új a nap alatt...) hogy a demokrácia, a minden világok legjobbika nem más, mint az a rendszer, mely az egyéneknek (helyesebben: egyeseknek) korlátlan lehetőségeket biztosít. A férge se pedig peregjen. Egyébként pedig közösségi szinten csak jóra vezethet. Mert valahogy mindenki a legjobb teljesítményt nyújtja. Hát igen, íme, körülnézünk, magunkon végignézzünk, és íme milyen jó nekünk... De vissza az ünnephez és emlékezéshez. Tehát emlékezhetünk hálával, tisztelettel – és a tanulságokat felismerve és szívünkbe rejtve. Ami jó, nagy, szép, építő, nagyszerű, azt szívünkbe rejtve, ami elvetélt, azt jól emlékeztünkbe vésvé...

Ünnepelni – emlékezve, hálával, tisztelettel, vérünkbe tett tanulságokkal. Nemzeti ünnepen, 2007 Magyarországon. És hogy ne csak egyféleképp gondolhassa végig a kedves Olvasó, íme három vélemény ebben a kérdéskörben. Előttük még egy gondolat: a cikkek március 15. előtt íródtak. Talán kár, hogy nem utána, talán jó, hogy nem utána.

(Barnóczki Anita)

Nemzeti ünnep (?) 2007 Magyarországon

A tavasz mindig más

Atavasz mindig más. Hiába próbált az ős és a tél az elmúlás felé lökni mindannyiunkat,

akik élünk. A szél, az illatok, a nap melege! Ki ne tudná. A törekeny emberi élet is erőre kap. A rügyek, a virágok tolakodva hirdetik a reményt. Ilyenkor nyilall belénk Radnóti kiáltása: „a hold ma oly kerek! (...) kiáltás rám! s fölkelek!” Ő sem tudta, mi sem tudjuk, milyen gonosz, gyilkos szakadék felé rohan az emberi világ, a föld maga. Pedig távolról a föld egy barátságos, hívogató zöld bolygó. Közeledve felé bontakoznak ki az emberi mű szüleményei. A nyüzsgő városok magas épületeikkel, a közlekedő gépek tömege, a kémények sötét torkából fölszálló

mérgező füst. Nem tiszteli az ember Isten teremtett világát. Ahogy nem adja meg embertársának az őt megillető tiszteletet, méltóságot, úgy a dajkáló, éltető földet is csak kihasználja. Aztán a határokon torló sorokra pillant a fentről szemlélődő. Háborúk elől, éhínség elől menekülők. Gyilkos torkolatútzek.

Az ember maga akarja megszabni az élk számára, mit szabad és mit nem. A szereplőket, az indítékokat, az érdekeket már nem látni messziről. Ahhoz közel kell menni.

Még akkor sem érthető minden, sokszor csak akkor látjuk az okokat, a cselekvések rugóit, ha már lezajlottak, és új helyzetbe kerültek népek, embercsoportok családok. Erre mondjuk, hogy történelem. Népek vonulása, honfoglalása, terjeszkedése, fonnyadása, elszáradása, más népek elszaporodása, győzelmes nyújtózása. Verseny ez a javából. Talán nem is ül, nem is fog ülni gyászkonny a sír körül kár/örvendező népek szemében. A romantikus látomás a mi 1918 óta szűkülő terünket még nem érezte, és el sem tudta volna képzelni, hogy lesz ember, aki az elszakítottaktól megtagadja a védő kart. És az után a 2004-es tél után is jött tavasz, akkor is jött a szél, az illatok, a nap melege. Ki ne tudná. A rügyek, a virágok tolakodva hirdették a reményt. Szerencsések azok a népek, akiknek az uralkodó osztálya ilyen nem tesz, mert egy velük. Itt a szakadás megtörtént, már rég és az utódok is ugyanolyanok. Nem sikerült őket magunkról lelökni. Mindezt tudta a vézna, konok állú ember is, amikor a világszabadságról, egyenlőségről, a népek testvéri szeretetéről álmodozott. Akkor is jöttek a csapatok előbb nyugatról, aztán keletről. De őket nem magyarok hívták be. Hogy mindez megismétlődött ebben a sorrendben száz év múlva? Őket sem magyarok hívták be. Aztán olyanokat ültettek a hódítók a nyakunkra, akik szemrebbenés nélkül visszahívták tankjaikat, amikor megingott a hatalmuk. Ez várható az utódaiktól is. A hatalomért bármit. Mutatóujjuk mindig a ravaszt matatja, halszemük savós színű. A konok állú ember odasodródott a két világ között ingázó hídra. Azóta is ott mereng, ködbe burkolózva, nézi a vizet. Mormolja az öreg jelszavakat, és bármi történik, csak azt fűzi hozzá: „Potom-ság”.

A tavasz pedig minden évben megcsinálja a maga forradalmát.

A növények áttörik a rájuk korhadat leveleket.

Mezei István
szociológus, Miskolc

Bárhogyan is volt, 1848. március 15-e egyik legfénylőbb napja lett történelmünknek. Fénylő, pedig valójában szeles, esős és barátságos nap volt. Az egyik legfénylőbb nap lett, pedig Pest és Buda polgárai, akár csak az akkori Magyarország városainak és falvainak népe aligha úgy ébredt március 15-ére virradóan, hogy ez lesz az a nap. A történelmi nap, a magyar szabadság napja, amelyet amíg csak lesz magyar ember a világon, mindig és mindenütt ünnepelni fognak.

1848 tavaszán történelmi fordulat ment végbe Magyarországon. Lezárult a feudális társadalom és a rendi politikai struktúra korszaka. Polgári társadalom, parlamentáris rendszer, kapitalista gazdaság született, a nemzeti liberalizmus hódított tért. A fordulat ugyan békésnek indult, de véres konfrontáció követte, a forradalom nemzeti önvédelmi harcba ment át. És a szabadságharc végül a fegyveres túlerővel szemben elbukott. Sok fontos vívmányával egyetemben.

A forradalom vezetése egyrészt az értelmiség, különösképpen az irodalmárok, költők kezében volt. Ez részben a magyar polgári fejlődés hiányosságából adódott, részben azért volt így, mert hosszú időn át csak szépirodalmi formában lehetett újszerű gondolatokat megfogalmazni. Másrészt a pozsonyi diéta hivatásos politikusainak nagyobb része, a nemzeti liberális érzelmű köznemesség, sőt, több felelősen gondolkodó arisztokrata is a reformok híve és harcosa lett.

De 1848 márciusában hivatalnokok, nemesek, honoráciorok, kereskedőpolgá-

rok, mesteremberek, legények, munkások, jurátusok, diákok, napszámosok, plebejus elemek, ill. a József-napi vásárra érkező parasztok, árusok egyaránt reagáltak a maguk módján a forradalom szavára. Kíváncsian, rémülten vagy lelkesen. Az események ismeretében kijelenthetjük, hogy leginkább lelkesen, tette, változtatásra készen. Bár a vezetés az értelmiség és bizonyos politikusok kezében volt, de az ország egésze mögéjük állt. Először Pest népe követte a márciusi ifjakat, nem tartva a következményektől, nem rémülve meg a rendfenntartó erőktől. Amikor pedig országszerte megkezdődtek a toborzások, a vidék is egyöntetűen a reformok és/vagy az önvédelem, egyszóval a magyar nemzet ügye mellé állt.

Ugyanis volt egy titokzatos erő, ami régóta ott munkált a mélyben. A változás, a változtatás elemi erejű igénye. Annak felismerése és kimondása, hogy így tovább nem lehetnek a dolgok!

Mert Magyarország pillanatai drágák.

Példaértékű, elgondolkodtató vagy éppen megszegyenítő azt meglátni 1848 márciusában, hogy...

...magyarnak lenni azt jelentette: me-részet gondolni, tervet kovácsolni, ösz-szefogni;

... magyarnak lenni azt jelentette, hogy ezer év minden keservét, örömét vállalni;

... magyarnak lenni azt jelentette: helyt-állni, küzdeni és győzni;

... magyarnak lenni az jelentette: egy-nek ugyan nehéz, de sokaknak, a közös-ségnek semmi sem lehetetlen;

... magyarnak lenni azt jelentette, hogy talpra ugrani, ha hí' a haza!

Az ember tartozik a hazájának. Minden kor minden embere tartozik a hazának. Voltak idők, amikor komoly áldozatot kellett hozni. 1848-ban a haza az utcára, majd fegyverbe szólított. Félelem nélküli életet és kiállást követelt az egyéntől, majd lefokozást, börtönt is, egzisztenciavesztést, kettétört karriert akár. És életet követelt: fiatalét, öregét, a magyar és más ajkú lakosa életét is.

Mindig mindenki tartozik valamivel a hazának. Hűséggel, szeretettel, több idővel, figyelemmel, felelősséggel, őszinte szóval, egyenes beszéddel, bátor helytállással, egy-értelmű állásfoglalással, imádsággal...

Ma is történelmi időket élünk. Ma is követel(ne) tőlünk komoly áldozatot a haza. A kérdés ma is az: meddig lehetnek így a dolgok? Meddig lehetnek, mert Magyarország pillanatai most is ugyanolyan drágák. A változás, a változtatás igénye itt kopogtat az ablakunkon. Nem lehet nem meghallani.

De hol van ma a vezetésre alkalmas értelmiség? És hol vannak a hivatásos politikusok, akik önös érdekeiken túl a nemzetét látják, értik, képviselik? Akik ha kell, zászlót bontanak ma, és akik a kibontott zászlók alá mernek szólítani?

És hol van az "istenadta nép", amely érti az idők szavát, felismeri a lehetőséget, és tudja a kötelességét? Hol vannak azok, akik úgy gondolják, hogy ma is változásra van szükség? Új politikai struktúrára, új gazdasági formációkra, hitelességre, politikai morálra. Hol vannak, akik megfogalmazzák ma, hogy kívánjuk a sajtószabadságot, felelős kormányt, felelős országgyűlést, törvény előtti egyenlőséget, közös teherviselést, a nemzet unióját, meg hogy ne legyenek politikai foglyokká azok, akik ezeket mégis képviselni merik. (Akinek van füle a hallásra, hallja...)

1848. március 15-én nem úgy ébredt Magyarország, hogy ez lesz az a nap.

Ez engem reménnyel tölt el korunk, életünk napjaira nézve, hogy talán az egyik ismét fontos lesz... Akkor is, ha ma egyáltalán nem tűnik így...

Szatmári Emília
tanár, Sárospatak

Nem engedünk a 48-ból!

A

z az igazság, hogy én már ősztől készülök márciusra. Ősz óta kavargok a fejemben, ősz óta érelem magamban a gondolatot. Egészen

pontosan október 23-án éreztem teljesen világosan és egyértelműen: nem engedünk a 48-ból!

Emlékszem, éppen Kiskunmajsáról, az '56-os múzeumból autóztunk hazafelé, zakómon a lyukas zászlós kitűzőm, szívémben Pongráz Gergely bácsi emléke, a fényképezőgépben a képek a múzeumból – és közben hallgattuk a Kossuth Rádiót. Éppen a híreket mondták. Könnygáz, gumilövedék, menekülő tömeg, lovasroham, vérző fejű emberek, vipera... Idős embereket rugdosnak, családanyákat ütnek-vernek, fiatalokat bilincselnek... Akkor, igen akkor szorult ökömbe először a kezem, és akkor mondtam először: nem engedünk a 48-ból! Nem engedhetünk belőle!

Azóta készülök márciusra. Nem, nem akarom szépítgetni, titkolni. ÉN készülök márciusra. Márciusban ugyanis mindig megérkezik a tavasz. Mióta Somogyban szolgálunk, ez lesz a negyedik tavaszunk, és az általános tapasztalatom az, hogy ilyenkor mindig meg is érkezik. Ha volt hó, ami megmaradt, márciusban elkezd olvadni. Ha hideg, fagyos tél volt, mint ha enyhülne, a szél egyre melegebb és simogatóbb lenne. Márciusban mintha én is jobb kedvre derülnék. Vidámabban vágom a fát, bátrabban fenyegetem a kivágásra ítélt, régi fenyőket: idén tényleg búcsút mondunk egymásnak!

Ősz óta tervezgetek. Hogy majd helyrehozom a kerti szerszámaimat, és megjavítom a permetezőt. Kitakarítom a kamrát, néhány fiatalal és egy pár idősebb gyülekezeti tagunkkal felszántjuk a kertet. A nagy munka közepette persze felbontunk egy üveg bort, nehogy kiszáradjunk. Valami jófajta somogyi vöröset, de lehet, hogy feláldozok egy tokajit, ki tudja. És közben megbeszéljük, mennyire jó lenne lebetonozni a kamra körül, megjavítani a régi kemencét, megcsinálni a kerítést hátul... talán idén sikerül... és végre rend lesz...

Ősz óta készülök márciusra. Nem akarom letagadni, nem akarom eltitkolni. Inkább bátran hirdetem. És ez a legcsodálatosabb az egészben. Mert ez március lényege: a szabadság. A szabadság, mely ott van, ott kell hogy legyen minden ember lelkében. Amikor nem félsz senkitől és semmitől. Amikor bátran vállalod az érzéseidet, az elveidet, a hitedet. Amikor nem érdekel, ki mit hazudik, mert birto-

kában vagy az igazságnak. Amikor nem tudnak megfélemlíteni és megvesztegetni, mert szabadságod van nemet mondani minden aljasságra. Igen, ilyen a szabadság: erőt adó, mámorító, hihetetlenül boldog érzés.

Mint a friss levegő a tüdőnek, úgy kell az ember lelkének március üzenete.

Úgy hiszem, ezért küzdöttek 48 márciusának ifjú hősei is. Petőfi, aki feltette a mindig megválaszolendő kérdést: „rabok legyünk, vagy szabadok?” Táncsics, akit a börtönből szabadított ki az ujjongó tömeg. Vasvári, Irinyi, a pesti nép, akik egy szívvel esküdtek: „rabok tovább nem leszünk!” Ezért küzdött Kossuth és Szemere, Batthyány és Deák. Ezért harcoltak a szabadságharc névtelen bakái, Damjanich vörös sipkásai, és ezért harcolt a lengyel Bem apó is. Az aradi tizenhárom, akik közül néhányan vér szerint nem, de szív szerint igaz magyarok voltak. Arany János, aki a császárt dicsőítő költemény helyett inkább „A walesi bárdok”-at ajánlotta Ferenc József és társai figyelmébe.

Előkeresem a 12 pontot, újra elolvasom a „Talpra magyar”-t. Hihetetlen, mennyire igaz, mennyire érvényes minden soruk és mondatuk 159 esztendővel születésük után. És az is hihetetlen, mennyire nem vigyázunk ezekre a sorokra...

Legyen béke, szabadság, egyetértés. Kívánjuk a sajtó szabadságát, a cenzúra eltörlését. Felelős minisztériumot Buda-Pesten. Törvény előtti egyenlőséget. Közös teherviselést.

Látjátok, ezért, csak és kizárólag ezért nem engedhetünk 48-ból. Mert most 48-ból engedni nem józan kompromisszumot, belátó, bölcs előrelátást jelent. Nem megfontolt, saját és mások érdekeit szem előtt tartó békekötést, sokkal inkább önmagunk feladását jelenti.

Úgy gondolom, nemzeti ünnepet, márciusi forradalmat csak bátor, józan szívvel lehet és szabad ünnepelni. Vajon idén mikor érkezik meg március ereje a te szívedbe, testvérem?

„Ha még egyszer azt üzeni, mindnyájunknak el kell menni!

Éljen a magyar szabadság, éljen a hazal!”

Székely Attila
lelkipásztor

Újabb lépcső a kerületi cigánymisszió életében

Bajban vagyok, mert nehezen találok meg, hogy honnan is kezdjem. Kezdem talán azzal, amivel mindig szoktam: cigánymissziót sokan, sokféleképp végeznek. Én csak azokról tudok beszámolni, melynek részese vagyok. A másik kezdő pont az lehet, hogy a missziói munka lassú építkezés. Célunk kerületi szinten nehezen lehetne, hogy egy missziói lelkész egyszerre, vagy akár csak egymás után is megjelenjen Kerületünk valamennyi gyülekezetében.

Alapelvünk az, hogy a helyi, dolgozni vágyó és segítséget igénylő lelkészeket támogatjuk lehetőségeinkhez mérten – azokat, akikkel „egymásra találunk”.

Zemplénben kezdődött tavaly a közös munka – ennek egyes állomásairól, nagyobb eseményeiről korábbi számainkban már beszámoltunk. Ősszel azonban bővíteni tudtuk a kört Abaúj és Borsod felé (az irány tehát keletről nyugat felé mutat).

Mint minden munkának, a misszióinak is több szükségszerű alapja van. Kell egy (vagy több) aktív lelkipásztor, gyülekezeti tagok, elhivatottság vagyis küldetés, jól körülhatárolt célcsoport, helyszín vagyis épület, valamint szakemberek és ehhez anyagi fedezet. Nem várható el bővülő munka egy adott méretű kalapból. Az Egyházkerület erejéhez mérten elkülönített egy éves összeget, amelyet felhasználhatunk, de ha ugyanazt a pénz egyre több felé osztjuk, akkor ezt nyilvánvalóan nem nevezhetjük fenntartható bővülésnek.

Korunk új lehetősége, kihívása és kényszere egyaránt a pályázatírás. Szükségünk van támogatókra. Az elmúlt évben így találtam rá (egy református szociális munkás barátom és „tanárom”, Rácsok Balázs segítségével) a Vodafone Magyarország Alapítvány pályázatára, mely hátrányos helyzetű, roma gyermekek közt végzett iskolán kívüli oktatás támogatására volt meghirdetve. Megírtuk, és vártuk az eredményt. Ez pedig – talán az én legnagyobb meglepődésemre – elfogadásra, támogatásra

méltónak bizonyult. Pályázaton támogatást nyerni öröm. És feladat. Az elnyert összeget ugyanis a lehető legcélszerűbben, a jó háziasszony gondosságával kell a szükséges dolgokra fordítani, amelyet persze meghatároz a program költségvetése.

Több mint ötmillió forintot nyertünk hátrányos helyzetű, főként cigány gyermekek közt végzett munkára. Programunk három helyszínen valósul meg, minimálisan 80, de a gyakorlatban ennél több gyermek bevonásával. Két csoportunk működik húsz gyermek számára Bükkaranyoson ifjabb Szombathy Dénes és felesége, Szombathyné Szőnyi Márta vezetésével, Tarcaltban harminc gyermek vesz részt programjainkban Kovács-Halmágyi Aletta és Éles Ilona vezetésével, és Vilmányban is van két csoportunk harminc gyermek részvételével Sóhajdáné Samu Zsuzsa gondoskodó munkájával, amelyet Sipos-Vizaknai Gabriella is rendszeresen segít. Heti rendszerességgel dolgozunk a csoportokkal, ez összesen tehát 7 alkalmat jelent egy

héten pedagógus, fejlesztő pedagógus, logopédus, mentálhigiénés szakember, pszichológus és szociális munkás bevonásával.

Nehezen érzékeljük munkánkat a számok. Akik ez-iránt érdeklődnek, a Missziói Központban kézbe vehetik negyedéves pénzügyi elszámolásmat, szakmai beszámolómat. Amit in-

kább eredménynek tartok, az apró példából sokkal jobban érzékelhető. Eredménynek tekintem, amikor egy magatartászavarokkal küzdő, örömet, izgatottságát, csalódását egyaránt kiabálással kifejező fiú három hónap munka után „elfelejt” kiabálni, képes füzetével és ceruzával dolgozni, és szól, hogy evés előtt imádkozzunk, tehát mindenki legyen csendben – és megjegyzi, hogy ő már tudja a Miatyánkot, amit félig sikerül is elmondania. Eredmény, amikor horisváisvá negyedikes fiunk megtanulja leírni a nevét, és boldogan mutogatja hetekig mindenkinek, hogy neki ez már megy, ezt ő már tudja, és szívesen megtanulna mást is leírni. Eredmény, amikor valaki a jó feladatmegoldásért nyert csokoládét magától eltöri, és ad a többieknek is; eredmény, amikor a foglalkozás végén együtt, be-

MISZIÓ

szélgelvetve tudjuk összefoglalni, hogy miről is tanultunk. Eredmény, hogy a nagyobbak őszintén beszélnek önmagukról, hogy az utcán is hatalmas áldásbékeséget köszönnek, részt vesznek a karácsonyi műsorban. Eredmény, amikor verseny van azért, hogy ki dolgozhat a fejlesztő pedagógussal, pedig ott aztán olyan munka folyik, hogy az önkéntes áldozatok alaposan megéheznek – öt-hat szendvics erejéig.

Nagyképűség lenne saját eredménynek tekinteni ezt. Mindhárom településen folyt már hitoktatás, és egyéb munka. Mi csupán fölerősítjük ezeket, másféle találkozási lehetőséget biztosítunk – de nem mellékesen többen is vesznek részt, más-ként vesznek részt a gyermekek közül a hitoktatásban. Vilmányban egész messzire nyúlik a folyamat. A szülők, akik gyer-

mekeiket hozzák még Victor István hitantosai voltak, a nagyok a Sipos-Vizaknai házaspárnál kezdték a hitoktatást, a legkisebbek a Sóhajda házaspár hittanosai.

Eredménynek tartom, és hálás vagyok azért, hogy pedagógusokkal sikerült nagyon pozitív viszonyt kialakítani, megosztják velünk, amit az osztályaikba járó gyermekekről tudnak, és megkérdezik szakembereinket speciális problémák kapcsán. Kezdünk együtt mozogni. Eredménynek tartom, hogy szülők is érdeklődnek, akad köztük olyan is, aki nagyon aktívan igyekszik hozzásegíteni gyermekét a jobb eredményekhez.

Eredménynek tekintem, hogy helyszínek tekintetében is bővülünk – mint ahogyan azt a pályázati programunkban vállaltuk. Meghívást kaptam a Vizsolyi Egyházközség presbitériumától, akik érdek-

lődnek munkánk iránt, és hasonló adottságú település lévén maguk is képesek tenni. Ha Isten engedi, és élünk, ott is elindul hamarosan közös programunk, de további lelkipásztorok részéről is érkeztek érdeklődő megkeresések. Hálás vagyok az önkéntesen dolgozókért is – egyre több felajánlás érkezik akár rendszeres segítségre is. Így épülhetünk együtt: étellel gyarapodva és építve növekedve.

Köszönettel tartozom mindazoknak, akik lehetővé tették munkánkat, akik bátorításukkal, biztatásukkal továbbsegítettek és segítenek a nehézségeken. Teszem – és írtam – mindezt annak az igazságnak a tudatában, melyet a zsoltáros így fogalmaz: „ha az Úr nem építi a házat, hiába fáradoznak azon annak építői”.

Barnóczki Anita

Amikor egy álom kezd valóra válni

Szolgálatunk legszebb pillanatai közé tartozik, amikor rácsodálkozhatunk arra, hogy valami megvalósul abból, amiben mi csak parányi eszközök vagyunk, s a megvalósulás jóval túlmutat rajtunk. Valaki megálmodott valamit, valaki tett érte lépéseket, megint mások segítették a megvalósulását, s a közös erőfeszítések mentén elkezd kibontakozni az, amire talán a kezdetekkor sokan legyintettek, mint idealisztikus álmokra. S egyszer csak kezd kinyúlni, mint a tavaszi virágok bimbója a lehetetlennek tűnő csoda. A hit szeme ilyenkor látja meg az egész folyamat mögött azt az Urat, Aki adta a látást, munkálta az akarást, adott elkötelezett szolgálókat, s elhozta a kibontakozás idejét. Egy ilyen alkalom volt életünkben, amikor ünnepi keretek között kibírdetésre került, hogy immáron nem csak Miskolc, hanem Záhony és Mezőkövesd környékén is hallgatható az Európa Rádió, s benne református műsoraink.

A záhonyi alkalmunkon rögzítettük egyházkerületünk püspökének a megnyitó gondolatait, s ezúton osztjuk meg olvasóinkkal e személyes hangvétele rácsodálkozás szerkesztett változatát.

Polgármester Úr, Főjegyző Úr, Lelkipásztortársak, Hölgyeim és Uraim, kedves Testvérek! Idefele jövet azon gondolkodtam, vajon lehet-e találni egy olyan mondatot, ami leginkább megfogalmazná azt az érzést, amely bennem van ma, jó pár év sokszor kemény munkája után. Arra jutottam, hogy ez a tömör és egyszerű mondat így hangzik: „Amikor egy álom elkezd valóra válni.” Azért fogalmazódott ez így meg bennem, mert ennek a mai napnak a kezdetei évekkkel ezelőttre nyúlnak vissza. A tisztújítás után, mint frissen választott püspök leültünk Miskolcon munkatársaimmal és szembesültünk azzal a tényvel, hogy a népszámlálási adatok alapján a Tiszáninneri Református Egyházkerület reformátusságának 20%-a, azaz minden ötödik Miskolcon lakik. Ebből a 20%-ból több mint 40 ezer magát reformátusnak vallóról nekünk lelkipásztoroknak, vagy

a miskolci egyházközségeknek fogalmuk sincs, hogy kicsodák. Ekkor kezdtünk el gondolkodni azon,

hogyan is lehetne utolérni azokat az embereket, akik még magukat reformátusnak vallják, így bizonyára a maguk életét ezen értékrendek mentén próbálják megszervezni?

Hogyan lehetne nekik segíteni abban, hogy ez az értékrend erősödjön, és oda találjanak, ahol újra meg újra ezt az erősödést Isten által megélhetik? Így jött a talán újnak tűnő elgondolás, hogy a régi értékes hagyományok mellett keressük az új utakat.

Többek között így született a Sárospataki Református Lapok. Ez egy egészen új-szerű egyházi sajtó, amelyre azt kell mondanom, hogy hála Istennek ma már ott tart, hogy 3000-3500 vásárolt példányban elviszik gyülekezeti tagjaink. Ebben az útkeresésben volt egy másik egészen újsze-

rű kezdeményezés is, hogy próbáljuk meg a rádió hullámain elérni a Miskolciakat. Egyértelmű volt, hogy rádiót alapítani se erőnk, se tehetségünk, se politikai és egyéb összeköttetésünk nincs. Ezért elkezdtünk kicsiben építkezni, ami azt jelentette, hogy kerestünk egy helyi rádiót, aminek az arculatával, azzal az értékkel, amit ő közvetített leginkább együtt tudtunk érteni. Ez volt az Európa Rádió, amely akkor a Kossuth Rádiót, illetve ha jól emlékszem délutánonként négy órában a BBC magyar nyelvű műsorait is sugározta a Miskolcon és környékén élőknél. Leültünk tehát az Európa Rádió akkori tulajdonosával tárgyalni arról, hogy kedvezményes áron vásárolnánk műsoridőt. Ez így is történt. Vettünk adásidőt, ezt kitöltöttük saját magunk tartalommal. Ehhez az egyházkerületi székházban csináltunk egy mini stúdiót, beiskoláztunk hangtechnikust, szóval elkezdtünk rádiózni. Olyan jó kapcsolat alakult ki a rádió munkatársaival és nem kevésbé

a tulajdonosokkal, hogy amikor egy-két év múlva ők úgy döntöttek, eladják a rádiót, először engem kerestek meg, hogy gondoljam át, hogy a Református Egyházat nem érdekelné-e egy saját tulajdonú rádió? Ilyen előzmények után ez a gondolat szöveget ütött a fejembe, és abban a pillanatban felhívtam Bölcskei püspök urat és megkérdeztem: „Van-e számomra egy órád, mert akkor most beülök a kocsiba és elmegyek hozzád.” Ő azt válaszolta, hogy ha illet mondasz, akkor biztos fontos, gyere. És így mentem el Debrecenbe. Az álom, ami most kezd megvalósulni – mondhatom így nyugodtan –, ott a debreceni püspöki hivatalban folytatódott. Álomlátás arról, hogy mi is lesz akkor, ha megvesszük ezt a rádiót és elkezdjük a Református Egyház tulajdonában lévő rádióként üzemeltetni. Hogyan fogunk majd erre felfűzni más frekvenciákat, egészen odáig, hogy ez a rádió egyszer majd még határon túl is hallható lesz. Megvásároltuk és Istennek legyen hála azóta ki is fizettük. Ez a rádió most már valóban a két Egyházkerület rádiója. A tervezés azonban tovább folytatódott és a harmadik egyházkerület, a Dunamelléki, már egy szándéknyilatkozatot is aláírt arról, hogy amennyiben Budapesti frekvenciát is tud nyerni az Európa Rádió akkor fenntartóként, a másik nagy Egyházkerület is odaáll a tulajdonosok mellé, és tovább építkezik ez a rádió.

A Sárospataki Lapok hátoldala már jó ideje egyforma: hirdeti a rádiót és az egyházkerületi honlapot. Az álom úgy kezd valóra válni, hogy ez az első olyan szám, ahol már nem egy frekvencia van, a Miskolc 90, 4, hanem három. Tapasztalatból

és tényként mondhatom, hogy jó minőségű autórádióval és antennával Beregszásztól elkezdve, az Európa Rádió majdnem Gyöngyösig hallgatható. Istennek legyen hála, hogy ez így történt. Köszönet mindazoknak, akik ebben nagyon sokat dolgoztak a kezdeteknél, akik vállalták a beiskolázást, köszönet azoknak, akiknek neve, munkája soha nem fog elhangzani. Erre csak egy példát mondom. Kezdet kezdetétől van egy műsorunk, talán a legfrekvenciáltabb reggeli időben, negyed nyolckor, Útravaló címmel. Ez a 3 perc arról szól, hogy egy értékes gondolatot kínálunk a hallgatóknak, melyet bevihet a szívébe, agyába, lelkébe, amelyen egész nap morfondírozhat. Mit is jelent a szeretet, a család, a pénz, szerelem, munka, igazság, sorolhatnám a címeket. Nem kis megbotránkozást váltottam ki, mikor annak idején azt mondtam, hogy ebbe olyan szavak, mint Jézus Krisztus, mint Biblia, mint Isten kerülendők, de előírás, hogy minden gondolat Jézus Krisztus szellemében, a Biblia alapján és Isten mértéke szerint legyen megfogalmazva. Ma mintegy 30 lelkipásztor, illetve nem lelkipásztor írja ezeket a három perceseket. Ma a Miskolciak ezt a műsort úgy hívják, hogy a HANG. Mindig ugyanaz a lelkipásztor olvassa be. Mindig ugyanaz a hang jelenik meg, akiről azt se tudják, hogy kicsoda, de a Miskolciak így emlegetik napközben, hogy ma a HANG erről beszélt...

Számtalan más olyan példát említhetnék az elmúlt évek tapasztalatai alapján, amelyek jól illusztrálnák, úgy a Mezőkövesdi, mint itt a Záhonyi térségben élőknek, azt az óriási lehetőségeket, amelyet ez a rádió

a gyülekezeti lelkipásztoroknak, a teológia professzorainak, a velünk együtt gondolkodó és a jövőről egyformán álmódók számára nyújt.

Befejezésül személyesen is hadd valljak arról, hogy mit jelent ez a megindult új frekvencia. Valamelyik nap hallgattam hazafelé menet egy délutáni krónikát. Első hallásra az kérdés fogalmazódott meg bennem a hallottak alapján, hogy mi a csudát érdekel engem Gönc felé tartva, Szikszó környékén, hogy Záhonyban megállapították a víz és csatornadíjakat, és az mennyi lett, de egyszer csak megszólt egy hang, mert interjú készítettek valakivel. Fantasztikus érzés volt hallani azt a fajta tiszta magyar tájszólást, amit utoljára valamikor legátus koromba hallottam itt Szabolcsban, Szatmárban. Ekkor egy újabb gondolat érintette meg a szívemet: ha nincs ez a híradás a Záhonyi vízdíjakról, akkor azon a délutánon, azon az estén, nekem elmarad az az örömteli felismerés, hogy mi valóban egyek vagyunk, együvé tartozunk.”

Ezek a pillanatnyi, sokszor jelentéktelennek tűnő, ám mégis nagy dolgok azok, amiért azt mertem mondani, hogy ma úgy érzem, egy álom kezd valóra válni. Isten áldjon meg benneteket, akik majd itt, a helyi ügyekben fogtok munkálkodni, hogy ez az álom közös legyen és teljességében is valóra váljon. Mi ugyanis annak idején úgy álmódunk, hogy egyszer majd a Kárpát-medencében végig lehessen menni úgy, hogy az ember nem kapcsol rádiót, és mégis mindenütt az Európa Rádió, a Református Rádió szól.

Taracközi Gerzson

Beszélgetés Beidek Endrével és Beidekné Kovács Adriennel

Beidek Endre és felesége, Beidekné Kovács Adrienn otthonukban fogadtak egy rövid beszélgetésre. Otthon volt a három gyermek is: lelkesen jöttek elém, és barátságos nyitottsággal mutatták meg a halakat az akváriumban, a teknőst, aki a szárazzat szereti és nem a vizet, a játékokat, amelyeket össze lehet rakni, vagy szét lehet szórni a dobozokból. Lelkesen érdeklődtek a fényképező iránt, amelynek középen nagy szeme van, és a diktafon iránt, amelynek a mikrofon a füle.

A Beidek családot ősztől láthatjuk Sárospatakon. A patakiak az új arcokat látják immár rendszeresen, a nem patakiak pedig inkább azt kérdezik: hallják, új nevelő van a Kossuthban – ki az? Igyekszem tehát egy gyors pillanatképet bemutatni róluk. Az „újak” bemutatásával azonban tiszteletemet is szeretném kifejezni – a magam módján – azok iránt az elkötelezett nevelőtanárok iránt, akik a hétköznapi munkával nevelnek sok tucat gyermeket.

Mivel ezt kérdezik legtöbben, első kérdés adott: kik vagytok?

Endre kezdi a választ, de közben az élet természetes részeként feladatként áll előtte a bili gyors előállítás, így bemutatkozásuk felváltva hangzik el. A klasszikus riportformából könnyebb kilépnem: az elhangzottakat könnyebb összefoglalnom, mint pontosan visszaadnom, feltüntetve, hogy melyik szó kitől származik.

Endre kollégiumi nevelőtánár, Adrienn pedig a gyerekekkel van otthon. Adrienn egyébként Debrecenben végzett a Zeneművészeti Főiskolán szolfézs-zeneelmélet tanárként és karvezetőként. A Tanítóképző Főiskolán tanított főként egyházi zenével kapcsolatos tárgyakat. És persze amíg gyerekek nem voltak, addig mindkettőjük életében nagy szerepet játszott a Kántus. Jelenleg főállású anyuka, aki a három gyermek mellé egy újabbat is szeretne, bár tervek között szerepel valami más is, egy kis váltásként.

Endre előbb Nagykőrösön tanult, majd Debrecenben végzte a teológiát. Hatodéve-

sőn jött a főjegyzői megkeresés, hogy menjenek Gyulára beosztott lelkésznek. „A szó kötelez: én már odaadtam a szavamat.” Egy év tanítás után jött a püspöki felkérés a nevelőtanárságra, így költöztek Patakra.

Korábban általános iskolásokkal foglalkoztál, nem mások nagyon a nagyobbak? Mi köze van a két korosztálynak egymáshoz?

Az általános iskolásokból lesznek a gimisek... Egyébként dolgoztam nagyokkal is – ifjúsági csoporttal a gyülekezetben. Ők azóta öntevékeny csoportként működnek, és nagyon büszkék vagyunk rájuk. Persze a piciket nagyon szeretem. Amikor látom őket a Mudrányban

sen a Nagytemplomban volt segédlelkész. Innen azonban további úton kellett gondolkodniuk, mivel ekkor már megvolt a két fiuk, és várták a harmadik gyermeket. Endre pedagógusként az általános iskolákban is szétnézett állást keresve, így került kapcsolatba a Tanítóképző Gyakorló Általános Iskolájával, ahová el is kötelezte magát. Így történt, hogy ké-

ebédelni ... nagyon másak. A nagyok figyelméért sokkal jobban meg kell küzdeni, sokkal több fájdalmat is tudnak osztani, viszont több mindent értenek ... és több mindent kritizálnak. Náluk már előjön a hitelesség kérdése. A kicsik nem kérdezik, hogy miért mondok valamit? Erre az egyik kolléganőm mondta – extra klasszis pedagógusokkal dolgozhattam a gya-

PORTRÉ

korlóban, nagyon sokat tanultam tőlük – , hogy nem kell mindenre hivatkozást keresnem, amikor negyedikes gyerekeknek magyarázok valamit. Nekik sokkal nagyobb tekintély, hogy én mondok valamit, mint hogy én azt hol olvastam, vagy kitől tanultam. A nagyoknál már gyakran hivatkozni kell, hogy hol olvastam, miért mondom, mire hivatkozva mondom.

Kollégiumba dolgozni érdekes, mert gyülekezeti szempontból intézményi lelkész az ember, az iskolai struktúrában pedig ez nem iskolai, hanem kollégiumi munka ... hova lehet elhelyezni ezt a tevékenységet? Mi a dolgod?

Én egy egyszerű nevelőtanárr vagyok. A lelkészi jellegemet nyilván megtartottam, palástot viselhetek, de ugyanolyan nevelőtanárr vagyok, mint a másik öt kollégám. Mondhatjuk azt, hogy munkám alapvető részét alkotják „az internátus működését biztosító napirend szerinti tevékenységek” – vagyis működtetni kell az internátust. Fel kell ébreszteni a gyerekeket, akiknek oda kell érniük az iskolába és a többi. De a történet nem erről szól. Ebben a pillanatban van 141 fiú és hat nevelőtanárr. A fiúk tele vannak problémával, sorsokat hoznak magukkal. Persze nem kötelező a sorsokkal is találkozni. Ezt, mint bármilyen munkát meg lehet úszni. Lehet sterilen is csinálni: fekdj le, kelj fel. És lehet velük beszélgetni. A gyerekek keresnek. Ez persze nem egyedül eset. A történet nem rólam szól, tehát valószínűleg a gyerekek ezt már előtte is csinálták. Éjszaka például fenn vagyok náluk a szinten. Elvileg 23 óráig tart a munkaidőm, utána már csak éjszakai készenlét van, tehát ott kell lennem a házban, de tulajdonképpen alhatom is, a gyerek meg azt csinálhat fenn, amit akar. És azt is csinál. Persze akkor is azt csinálja, amikor fenn vagyok, csak akkor rám való tekintettel nem úgy. Ilyenkor sokszor hajnalig beszélgetünk. Vagy például amikor délelőt-

ti ügyeletes vagyok, bent vagyok már fél egyre, és mindig ott ül nálam két-három-négy gyerek.

Pedig azt gondolná az ember, hogy tízenéves korban ciki egy felnőtellel beszélgetni...

Nem tudom, ezek szerint nem. Jön, mondja, de tudom, hogy ezzel a kollégáim is így vannak.

Mi a siker számodra?

Amikor például egy – fogalmazzunk így – erősen rossz tanuló diák jön vissza az iskolából, és megkér, hogy foglalkozzam vele, mert neki gondjai vannak. Egyébként egy link alak, de úgy érzi, hogy tudna haladni, ha neki valaki segítene ... és jön vigyorogva, és mondja, hogy kapott egy négyest mondjuk franciából...

Vagy amikor egy kicsi hetedikes vagy nyolcadikos ki akar költözni az internátusból, mert rosszul érzi magát, és nekem úgy kell megértetnem a felsőbb évesekkel hogy ne bántásák, hogy tényleg nem bántják, viszont a hetedikes gyerek ne tudja, hogy azért nem bántják... És marad, és jól érzi magát a koliban. Vagy amikor nagyon haragszik rám egy fiú valamilyen döntésem miatt, és megbeszéljük, és megérti. Tehát komolyan veszi magát, és én komolyan veszem őt. Egyszer azt mondták nekem: „Tanár úr, alapítson már egy pártot, és mi belépünk” – persze nem politikait ... és persze nem alapítok pártot.

Más ebből a szempontból egy református kollégium?

Attól, hogy egyházi fenntartású egy intézmény, még lehetek „tróger”, nem? Inkább arról van szó, hogy egyházi fenntartású intézményben szívesebben vállal keresztyén ember munkát. Vagy a fenntartónak vannak olyan elvárásai, amelyek egy állami-ban nincsenek. Például a pedagógiai programunkban benne van a keresztyén értékekre, illetve a hazafiságra nevelés, ami sok pedagógiai programnak nem része.

Erről beszélgettek is a gyerekekkel?

Ennél cífrább problémákról is. Csoportfoglalkozásokat tartunk, amik valójában már csoportterápiák. A beszélgetéseket azonban más is meghatározza. Feltűnt, hogy a gyerekeknek szövegértési problémáik vannak. Jankovics Marcell rajzfilmeket néztünk, például a magyar mondákból, és utána megbeszéltük, hogy mi is történt, hogyan is volt.

Vannak, akik úgy gondolják, hogy keresztyénként nincs erre szükségünk.

Van egy néhány ezeréves kultúránk. Van egy nyelvünk és van egy kulturális közeg, amelyen keresztül hirdetjük az Igét. Ha erre a kulturális közegre fitytyet hányok, akkor úgy gondolom, hogy célt tévesztek. Döbbenetes, hogy mi mindent nem tudnak a fiataljaink, vagy hogy mennyi mindent nem érzékelnek. A kossuthos diákjaink napjában mondjuk háromszor elmennek Lorántffy Zsuzsa szobra mellett, és simán Kati némezik, mert nem tudják, hogy Zsuzsanna, pedig oda van írva. Ha megkérdeznénk őket, hogy kik azok a férfiak, akiknek a szobrai mellett nap mint nap elsétálnak, szerintem kiderülne, hogy több mint a kétharmadát nem tudják.

Mi a te dolgod ilyenkor? Információközlés? A szobrok bemutatása, vagy valami több?

Mesélek. Mesélni kell. A prédikációk esetében is úgy gondolom, hogy a narratív prédikációkra vevők most az emberek. Néhány év múlva nem biztos, hogy így lesz. A katechézisben, a tanításban is mesélni kell. Ez sem könnyű, mert a

mostani gyermekek jelentős része a mesével, az elbeszéléssel csak óvodában találkozik, mert egyébként beül a Minimax elé, és már nem nagyon olvasnak nekik mesét. Hallott mesével nem nagyon találkoznak. A gyermekek jelentős része az olvasott, hallott mesére ezért unalommal reagál. Erről azonban nem a mese tehet. Felolvastam például gyerekeknek a szorgalmas és a rest lány történetét. Utána megnéztük a magyar népmesék rajzfilmsorozatban. A szöveg ugyanaz. A mesefilm lekötötte őket, a hallott szó nem. Nem bírnak, vagy csak nehezen tudnak rá figyelni. Talán ezért nem tudnak az iskolában hallott információhoz sem viszonyulni, unalmasnak tartják, pedig jobbnál jobb dolgokat tanulnak. Ezért próbálom őket motiválni.

Például hogyan?

A földi légkörözés földrajzból például elég nehéz anyag egy kilencedikesnek. Hogy mitől passzát, meg mitől monszun egy szél, azt egy átlagos képességű kilencedikes diák eléggé nehezen érti meg. Éppen ezért elkezd utálni. Ilyenkor meg kell vele értetni, hogy mi is történik. El kell ilyenkor magyaráznom, hogy ezek milyen éghajlatot eredményeznek, az milyen állatoknak kedvez – állatos filmet már láttak a tévében. Inentől kezdve pedig már rögtön tudja kötni. Így egy kicsit talán közelebb lehet ezt hozni hozzájuk. De az a furcsa, hogy a történelem sem motiválja őket bizonyos pillanatokban, pedig az nagyon izgalmas tud lenni. A matematikával nehezebb, ott tényleg nem értik, hogy mi ebben a gyönyörűség. Bár most van egy nyolcadikosom, aki azt élvezzi, hogy meg tudja oldani a feladatokat, ezért állandóan gyakorol. Van is egy ilyen módszer, amely arról szól, hogy nem kell a gyereket semmivel elkápráztatni, hanem a feladatmegoldás sikere az, ami motiválja. Van, akinél ez beválik, de sokaknál nem. Szerintem egy internátusban nagyon kell tudni a pedagógus szakmát. Sokkal lazább a rend, nem csengetnek ki, nem csengetnek be. Nincsen tanóra, helyette szilencium van. És ahhoz, hogy munkára szorítsak egy kamaszodó gyereket, ahhoz tudni kell a szakmát. Alkalmazhatok persze terort – ez rövidtávon jobb, hatékonyabb. Hosszú távon azonban nem, mert a gyerekek elkezd utálni engem is, és a tantárgyat is. Eddig az oktatásról beszéltem, de a nevelő tanár elsődleges feladata, hogy nevel-

jen. Én egészen más arcát látom egy gyereknek, mint amit az iskolában mutat. Itt sokkal jobban elengedik magukat.

És mint lelkész is meg tudsz jelenni a nevelőtanári munkában?

Sokkal többet szeretnék szószéken állni. Bár elég stresszes vagyok. De nem tudom, hogy el tudom-e nyomni magamban a lelkészt. Én most pedagógusként dolgozom, de ettől én még keresztyén ember vagyok. Ezt nem is tudom, de nem is akarom szétválasztani. Karácsony Sándor mondja, hogy a keresztyén pedagógusnak pap-pá kell válnia. Nálam ez egy fokkal egyszerűbb... Nem a tantárgyak papjává, hanem Krisztus papjává.

Szerintem keresztyén nevelés is ott folyik, ahol egy keresztyén hitű ember a katedrára, a diákok elé áll, ez pedig nem az iskolára kifüggesztett pléhtáblától függ.

Ezen kívül nyilván vannak lelkigondozó helyzetek is. Sok esetben megkeresik az embert, de ha tudják róla, hogy lelkész, akkor másfajta segítséget is várnak. Nagy elvárásaik vannak egy lelkéssel szemben. Egy lelkész nem reagálhat úgy, mint egy akármilyen másik ember. Akkor sem, ha mi egyébként tudjuk, hogy ugyanolyan, mint egy akármilyen másik ember. Például az előző héten történt, hogy az egyik srác felbosszantott, és feldúlt voltam. Semmi becsületsértőt nem mondtam, de a gyerekek rögtön mondták, hogy én nem bosszanthatom fel magam. Erre azt válaszoltam, hogy az nem igazságos, hogy ők felbosszanthatják magukat, és becsületsértőket is mondhatnak akár még rám is, én viszont nem bosszanthatom fel magam. Egy hosszú éjszakai beszélgetés alatt lehetett ezeket rendbe tenni, úgy hogy mindenkinek jó legyen: ő megértsem, én megértsem. Ezeket a meccseket le kell játszani.

Patak tud otthon lenni számotokra?

Nagyon szeretnék, ha lenne. És vannak annak jelei, hogy nekünk itt helyünk, illetve feladatunk van. Ha pedig feladatunk van, abból előbb-utóbb otthon is lesz.

Barnóczki Anita

KÉRDŐJELEK

Én nem küldtettem máshoz, csak Izráel házának elveszett juhaihoz

Húsvétra készülve igyekszem mindig elolvasni valamelyik evangéliumot, hogy ne csak „beessek”, hanem „megérkezzek” Jézus megváltó halálának és fel-támadásának ünnepébe. Úgy gondolnánk, hogy a bibliai könyvek közt talán az evangéliumok olvasása a legegyszerűbb, ezekben érthető történetekkel, példázatokkal találkozunk, amelyekben elgondolkodva saját életünkre vonatkozó tanulságokat is megfogalmazhatunk. Olykor azonban megakadunk egy-egy jézusi kijelentés kapcsán. Az elmúlt időszakban hívták fel figyelmemet egy kérdésre, amelyen nem csupán magam gondolkodtam el, de úgy éreztem, sok bibliaolvasó keresztyénnek kérdése lehet. A Máté evangéliuma 15. fejezetének elbeszélésében azt találjuk, hogy Jézus azt mondja egy kánaáni pogány asszonynak, hogy „én nem küldtettem máshoz, csak Izráel házának elveszett juhaihoz”. Hogyan lehetséges ez? Hogyan fér ez meg azzal a hitünket alapvetően meghatározó gondolattal, amit ebben az időszokban gyakran éneklünk is: „Jézus világ megváltója”...?

Ennek a kérdésnek a megválaszolására kértük fel Dr. Győri Istvánt.

Egy kánaáni pogány asszony ment oda Jézushoz azzal a kéréssel, hogy gyógyítsa meg gonosz lélek által gyötört leányát. Jézus ezzel, az első hallásra nagyon elutasító mondással válaszolt, később azonban mégis meggyógyította a gyermeket (Mt 15,21-28). Ha Jézus a világ megváltója, hogyan adhat ilyen elutasító választ? Ha pedig ilyen elutasító volt a pogányokkal szemben, akkor később miért gyógyította meg a gyermeket?

Jézus pogány területre ment. Itt szólította meg az asszony, és gyermekéért könyörgött, csodát kért tőle. Az akkori pogány világ hitt a jelekben és a csodákban, hiszen úgy gondolták, hogy a világot a démonok igazgatják. Az asszony szavai szerint az ő lányát is egy gonosz démon gyötörte. Az volt az

elképzelés, hogy az erősebb démon ki tudja űzni a gyengébb demont. Ezért mondták Jézusról is, hogy Belzebubnak, az ördögök fejedelmének a segítségével űzi ki az ördögöket, azaz Jézust is úgy tekintették, mint akiben valamilyen erősebb démon lakik (Mt 12, 22-30).

Jézus soha nem azért tett csodákat, hogy őt csodálják, vagy hogy ebből neki haszna legyen! Az ő csodái és jelei mindig az Isten országának eljövételét hirdették, ezekkel hitet akart ébreszteni. Ezért

hangzik olyan szomorúan, hogy „noha ennyi csodát tett előttük, de mégsem hittek benne (Jn 12,37).”

A pogányok között a csodák félreértésének még nagyobb volt a veszélye, mint Izráel közösségében. Akik nem ismerték az Örökkévaló Istent, aki már olyan sok csodát tett az ő népével, kezdve azzal, hogy erős kézzel kihozta őket Egyiptomból, a szolgálat házából, azok hogyan értették volna meg Jézus csodáit? Jézus talán ezt a veszélyt érezve utasította el először a pogány asszonyt. Arra hivatkozott,

élére. Az legyen előttük jártukban-keltükben, vezesse harcba, és vezesse haza őket, hogy ne legyen olyan az ÚR közössége, mint a pásztor nélkül való juhok (4Móz 27,16-17).”

Ezékiel próféta szájából a fogság idején csendül fel egy csodálatos és biztató ígélet: „Így szól... az Úr: majd én magam keresem meg juhaimat, és én viselem gondjukat. ... Az elveszettet megkeresem, az eltévedtet visszaterelem, a sérültet bekötözöm, a gyengét erősítem... (11 és 16. v.)” Jézusban teljesedtek be ezek az ígéletek, ő mondta magáról: „én vagyok a jó pásztor, a jó pásztor életét adja a juhokért (Jn 10,11).” Először Izráel népének kellett volna elfogadni Jézust, hogy beteljesedjen általa az Ábrahám-nak adott ígélet: „általad nyer áldást a föld minden nemzetsége (1Móz 12,3).”

Amikor Jézus megbizonyosodott arról, hogy a pogány asszony tudja, hogy Ő kicsoda, és megvallja az ő hitét, kifejezi örömét, hogy ha utolsóként is, de részesedhet a választott népnek szánt áldásokból, akkor megdicsérte a hitét és meggyógyította a gyermekét. Hit által lehetünk tehát mi is részesei az Izráelnek adott ígéreteknél és Jézusban eljött üdvösségnek!

Győri István
tanszékvezető egyetemi tanár,
Sárospatak

hogy az ő küldetése először is Izráelnek szól, hiszen Izráel olyan, mint az elveszett juh, amelynek segítségre van szüksége. Egybecseng ez a tanítványok kiküldésével: „Pogányokhoz vezető útra ne térjetelek le, samaritánusok városába ne menjetelek be, inkább menjetelek Izráel házának elveszett juhaihoz (Mt 10,5-6).”

Az elveszett juh, vagy pásztor nélküli juh képe nagyon régi. A pusztai vándorlás végén Mózes így kért vezetőt Istentől: „Az Úr...rendeljen egy férfit a közösség

választott népnek szánt áldásokból, akkor megdicsérte a hitét és meggyógyította a gyermekét. Hit által lehetünk tehát mi is részesei az Izráelnek adott ígéreteknél és Jézusban eljött üdvösségnek!

Önkéntes segítőként Strasbourgban

IFJÚSÁGI ROVAT

Tíz hónapot töltöttem Franciaországban, Strasbourgban, mint önkéntes. Szeptemberben érkeztem többedmagammal, ahol – nagyon ötletes módon – rögtön tartottak nekünk egy eligazító szemináriumot, hogy mire lehet számítani az évben, problémákra és élményekre egyaránt, hogyan kezeljük felmerülő konfliktusainkat, egyszóval nagyon hasznosnak találtam.

Egy hét múlva megkezdhettem önkéntesi munkámat egy francia, egy ausztrál és egy ír lánnyal együtt egy magániskolában. Az év folyamán csatlakozott kis csapatunkhoz egy kínai és egy japán lány is, tehát ezzel is alkalmam nyílt más kultúrák megismerésére, a világról alkotott képem tágitására.

A többi lánnyal együtt az iskola 5. emeletén laktam, közös volt a konyha, fürdőszoba, mosókonyha, viszont mindenkinek volt saját szobája. Az ellátásra igazán nem lehet panaszom, mindenünk megvolt.

Az iskolában főleg felügyelet volt a dolgunk, valamint programokat szerveztünk a gyermekeknek különböző szakkörök formájában. Volt, aki angolóra vagy hip-hop, vagy éppen akrogimnasztika keretében tartott foglalkozást 11-13 éves korú diákoknak. Délben a kisebbek körül segédkeztünk, 6-7 éves korosztályt ebédeltettük, majd az elkövetkező másfél órában, amíg ők az udvaron játszottak, kézimunka foglalkozásra mentek, filmet néztek vagy sportoltak, váltva felügyeltünk és segítettünk, ahol tudtunk. Azért írom mindezt többes számban, mert állandó jelleggel a többi lánnyal dolgoztam, felügyeltem, segítettem, „önkénteskedtem”.

Heti négy nap volt tanítás, annak a korosztálynak, akikkel mi dolgoztunk, a szerda szabadnap, így volt lehetőségünk felfedezni a várost, meglátogatni barátainkat, akikkel nagyon erős barátság alakult ki az év végére. Ezekhez a barátságokhoz nagymértékben hozzájárultak a szemináriumok, valamint az iskolai szünetek,

amiből több van, mint itt Magyarországon, bár hozzá kell tennem, hogy a tanítást ugyanennyivel meghosszabbították év végén. A februári szünetben lehetőségünk nyílt egy csodálatos hétre elmenni síelni az Alpokba, együtt az öt jó barátom. Ez talán az egyik legfelejthetlenebb élményem, ami a tavalyi évben történt!

Az iskola nyelvórákat is biztosított számunkra, a szerződésben megfogalmazottak szerint. Ez azért fontos, mert egy olyan tanárnő tartotta, aki speciális szakot végzett, hogy franciára tanítsa az olyan külföldieket, akik nem vagy csak kevésbé beszélnek a nyelvet. Ezzel is kifejezték azt, hogy fontos nekik, hogy jó benyomással jöjjünk el az eltöltött év után, ne pedig úgy, hogy nem foglalkoztak velünk, nem érdekelték őket a fejlődésünk.

Az önkéntesként eltöltött időben nagyszerű alkalmam nyílt egy másik ország, másik kultúra megismerésére. Ezt nagyrészt a fogadó szervezetnek köszönhetem, akik kötelező szemináriumokat tartottak Franciaország különböző pontjain, valamint – európai önkéntes lévén – az Európai Uniónak, akik szintén szerveztek ilyen jel-

Borbély Eszter (balra)

legű alkalmakat, ezzel is segítve minket, hogy minél több helyre eljussunk az országon belül. Ezáltal alkalmam nyílt megcsodálni a Földközi-tengert, az Atlanti-óceán partját, Közép-Franciaország híres borvidékeit, és még sok más helyet.

Nem lehet egy év élményeit bele-

sűríteni egy oldalba, én megpróbáltam a lehető legteljesebben. Ha valaki gondolkozik az „önkéntes-ségen”, akkor csak bátorítani tudom, mert bár nem állítom, hogy könnyű egy évet külföldön tölteni, távol azoktól, akiket szeretünk, de biztos kijelenthetem, hogy életem egyik legmeghatározóbb és leginkább jellemformáló évét tudhatom magam mögött a tavalyi évvel.

Borbély Eszter
a Lévay József Református
Gimnázium volt diákja

Miért jó „refisnek” lenni?

Ú

ira és újra felmerül a kérdés – különféle alapról, százféle céllal, szándékkal, kíváncsisággal vagy csak megszokásból. Lehet rá válaszolni tudományosan, persze csak ha megfelelően van fogalmazva és megfelelően képzett bölcsek tárgyalják. Lehet rá válaszolni okoskodva, szóvirágokban, fontosan... Lehet rá legyinteni – ezt remélem, kevesen teszik –, és azt mondani: nem jó. Thoma László vallásánár a lévaysokat kérdezte – ők igazán érintettként fogalmazták meg válaszaikat. Ezekből azonban csupán részleteket van módunkban közölni.

és az ő útmutatásai alapján élhető értelmes élet egyetlen útjára. Mivel ez a világon a legfontosabb dolog, aki ezt őszintén hirdeti, az minden nevelési elmélet fölött áll, és ez alapján a legtöbbet adhatja a diáknak, nem csupán tananyag tekintetében, de emberileg is. Ebből a hitelesen megélt(!) szellemiségből fakad a türelem, a segítőkészség, a szeretet és a tolerancia is, aminek „jelenléte” biztosítja az ideális, jó hangulatú iskolai életet. Mindig, mikor ezt megérezem, bátran kimondom: ezért jó egyházi iskola diákjának lenni.”

„...bármilyen közhelyesen hangzik is, nekem segített a megfelelő értékrendet kialakítani, és a valóban fontos dolgokra helyezni a hangsúlyt”

„... Én úgy gondolom, hogy az egyházi iskolában több erkölcsi nevelést kapnak a diákok. (...) Ebben az iskolában foglalkozunk a hittel, ami számomra nagyon fontos. Tanítanak bennünket a jóra, az Isten szerint való életre, amiben főleg a vallás-

tanárok segítenek. (...) Próbálnak minél több alkalmat szervezni, ahol foglalkozhatunk Istennel és egyúttal egymást is jobban megismerhetjük. Én nagyon boldog és büszke vagyok arra, hogy református gimnáziumban tanulhatok...”

„... Itt úgy érzem, otthon vagyok. Erről szól a református gimnázium...”

„...tapasztalhatjuk, hogy [az egyházi iskola] nem kirekeszteni akarja a diákokat a világból, hanem éppen ebben a szennyves világban nyújtják át a szellemi és lelki pluszokat, amiket mi is, mint egy lámpás továbbadhatunk világi barátainknak. De ezek komoly felelősséget is jelentenek, hiszen ezeket a pluszokat csak akkor kaphatjuk meg, és csak akkor készítenek fel az Életre, és csak akkor lehetünk jó „lámpások”, ha komolyan vesszük az iskolát...”

(Összegejtötte:
Thoma László vallásánár)

„... Mivel különbözőek vagyunk, különféleképpen reagálunk bizonyos emberekre, szituációkra és mindig szubjektív ítéleteinkkel értékeli azokat, személyiségünkről függően tudjuk csak értékelnit az iskolát, nem pedig az egyházi-világi ellentéteket előtérbe helyezve.

Rengetegen vannak olyanok, akik igaz hívőként hagyják el állami iskolájuk padjait és sajnos olyanok is, akik megkeményedett szívvel az egyházi alma matert. Mindezek mellett az utóbbinak nagyon fontos küldetése van. Elhinteni a magot, amiből Élet terem, minél több embert megszólítani vele és megadni a lehetőséget mindenkinek, hogy rátaláljon Jézus Krisztusra,

- Messze vagyunk még? – kérdezte lihegve a fáradt Fecske Tercsi bátor, erős pártól.

- Hát bizony még nagyon messze... - mondta Fecske Feri.

Már hosszú ideje szálltak hullámzó tengerek, magas hegyek felett, és már sok országot hagytak el maguk mögött, de még mindig nagyon messze voltak Magyarországról, kicsi falujuktól, attól a kicsi fehér háztól, amelynek széles eresze alatt várta őket régi fészük. Évekkel ezelőtt építették azt a fészket, amelyikbe minden tavasszal visszatértek olyan országból, ahol akkor van nyár, amikor nálunk tél.

Most még mindig messze voltak a fészektől. Panaszkodott is Fecske Tercsi a kék tenger felett:

- Jaj, már alig bírom a szárnyamat, Ferikém, olyan régóta repülünk már...

- Csak még egy kis kitarás Tercsikém, nemsokára meglátjuk a szárazföldet, s akkor megpihenhetünk csöppet, s csak holnap megyünk tovább – mondta Fecske Feri.

Így is lett. Egyszerre csak elérkeztek a szárazföld fölé s hamar meg is pihentek egy jó nagy fán, amely szeretettel tárta ki feléjük görcsös gallykarjait. Itt aztán nyomban el is aludtak valamennyien, s csak arra ébredtek másnap, hogy simogató napsugarak csalogatják őket a további utazásra. Most már maga Fecske Teri akart mielőbb indulni és ugyancsak biztatgatta párját:

- Induljunk már Ferikém, én már alig várom, hogy odahaza legyünk!...

Azzal huss!... Szárnyra kaptak s boldogan, újult erővel repültek tovább. Amikor az első piros-fehérvörös lobogót meglátták, bizony meg is gyorsították repülésüket, hogy minél hamarabb hazaérkezze-

Fecske Feri és Fecske Teri

nek! Már igazán nem voltak messze, de az a rövid út hosszabbnak tűnt, mint az eddigi sok-sok napi utazás.

Végre valahára megpillantották a kicsi falut! Úgy megörültek neki mind a ketten, hogy hangos csicseregésbe kezdtek, aztán rögtön versenyezni is kezdtek, hogy ki talál hamarabb haza a fészekbe?! Most aztán jól szemügyre vettek minden házat, minden fát és bokrot, hogy megtalálják a helyüket! Ez már nem volt nehéz, és bizony először Fecske Teri pillantotta meg kis házukat! Fecske Feri körül se nézett. Észre se vette, hogy fogadásukra kicsődült az udvarra a ház s a környék apraja-nagyja – csak egyenesen beröpült a régi kis fészekbe. Rögtön utána Tercsi is, de ő először körül nézett, körülrepkedte, mert valami nem tetszett neki. Mintha nem az ő régi fészük lett volna. Ez még sosem történt meg vele, hogy nem ismerte meg...

- Feri, Feri! Gyere csak, nézd, nem a mi fészünk ez... – csiripelt kétségbeesetten.

- Csakugyan, – mondta Fecske Feri – nem volt a miénk ilyen fehér...

- Hol van az a szép hosszú szalmaszál, amelyet idettem jobboldalra? – kérdezte Teri.

- És hol van az én háromágú szép kis gallyam? – kérdezte Feri.

- És hol van a tollpárnáscám, amelyiken ülni szoktam? Mi ez a fehér itt helyette? – sírt Teri.

- Nézzétek, nem tetszik Fecske Ferinek és Fecske Terinek az új fészek, amit mi csináltunk nekik – mondta Péter, a pirosarcú kisfiú az udvaron kíváncsian leselkedő gyermekeseregnek.

- Pedig milyen szépen megjavítottuk azt a régit, hogy jó erős legyen – mondta Palkó, az öccse.

- És én milyen finom vattát meg rongyocskát tettem bele, hogy jó puha, meleg legyen... – mondta Katica, a szomszéd kislány.

- Én meg szép fehérre meszel-

tem, hogy ne legyen olyan piszkos, barna – mondta Jóska, a bátyja.

- Úgy látszik, nem lett volna szabad hozzányúlunk – szomorkodott Péter. – Pedig mi csak jót akartunk nekik, ugye?

- Nem szabad a madarak dolgába avatkozni – okoskodott Katica, – ők jobban értenek a fészekrakáshoz, mint mi.

- Jaj, csak el ne menjenek tőlünk, – sírt keservesen Palkó, – jaj, csak itt maradnának! ...

És bizony meg is volt minden ok a félelemre, mert Fecske Feri meg Fecske Teri éppen azon tanakodtak, hogy máshol raknak új fészket. Körül is repültek a falut, de már minden ereszt foglalt volt. És még valami miatt nem kezdtek fészket rakni: azért, mert egyik ház sem volt olyan kedves, mint amelyik már évek óta az otthonuk volt.

- Tudod mit, Terikém? – mondotta Fecske Feri a feleségének. – Helyrehozzuk a mi régi kis fészünköt. Mégiscsak a legjobb otthon...

- Igazad van Ferikém, – helyeselt Fecske Teri, – s azonnal fel is csipett a földről egy finom, puha tollacskát s vitte sebesen a fészekbe. Onnan kihajigálta a vattákat, rongyokat és helyébe tollacskákat, meg mohát tett. Ezalatt Fecske Feri szorgalmasan hordta a szalmaszálakat, füveket s együtt összeragasztgatták sárral, meg nyálacskájukkal. Estére olyan szépen átalakították kis fészüköt, hogy szebb lett, mint valaha!

Akkor aztán boldogan belebújtak s szorosán egymáshoz simulva édes álomra hajtották fejüket a nagy utazás, a fáradságos munka és a sok izgalom után.

K. Pap Nóra meséje alapján (megjelent az Új Magyar Asszony c. folyóirat 1948. évi 6. számában)

Mesék felnőtteknek

A gyermekek szeretik a meséket. Bevallom, én is szeretem a meséket. Sok más felnőttet is láttam már mesét olvasni. Vannak egyszerű mesék, amelyeket már a hároméves gyermek is élvezhet, és amelyek teljesen elterjedt kincsei és szimbólumai különböző generációknak, de vannak egészen súlyos mesék is, amelyeket felnőttek felnőtteknek írnak. A következőkben hét rövid mesét ismerhet meg az Olvasó. Ezeket általános iskolás gyerekek írták nekünk. A fiúk azt a feladatot kapták, írjanak arról, hogy „volt egyszer egy szegény ember, annak három fia...”; a lányok esetében pedig a szegény embernek is lányai voltak. Kis településen élő gyermekek a szerzők, és ha elolvassuk azt, hogyan látják világukat, jelenüket, jövőjüket, azt is megláthatjuk, hogy életük nem könnyű. Érdemes megfigyelni, hogy milyen szerepet választva írják a mesét: az apa vagy a gyermek, a kisebb vagy nagyobb testvér-e a főszereplő. Érdemes meglátni, hogy mi a vágyak netovábbja: egy „szuper favonat”, vagy a gazdagság mindenáron, esetleg egy jól sikerült házasság. A szövegen nem változtattunk. Sok bennük a hiba. Ettől azonban csupán még ízesebbek, és egyes tipikus hibák további információkkal szolgálnak a szerzőkről.

Kedves Felnőttek! Üzenet-mesék következnek gyermekkorú gyermekektől – üzenetek, mert felnőtteként egyelőre még mi alakítjuk a világot (természetesen csak földi „síkon” gondolva...)

1.

Volt egyszer egy öregember anak volt három fia. Elment a legkisebb fiú a boltba három pengővel hogy vegyen egy kenyeret de látott magának egy szuper favonatot ami szintén három pengő volt. nem tudta melyiket vegye meg. A fiú a favonatot vette meg. Otthon a két gyerek **éhes** volt. az öregember elküldte a kenyérért a középső fiát. a fiú elment a boltba de azmég meglátott egy szép pulcsit. az apja már ideges volt a fiúra is a nagy fiút is elküldte és az apa félt hogy elkölti a pénz de a fiú megvette és ha nem vette volna meg akkor ehen haltak volna.

2.

Volt egyszer egy szegény ember annak volt három lánya A szegény embernek csak a tenger volt és a lányai. A legnagyobb volt a leglustább. Egy szer a kunyhomba egy királyfi tért be. Látta, hogy a lány csak ül de a két testvére szorgosan dolgozott. A királyfi megkérdezte, hogy a két lány közül méket adja nekem neki. Nem adtam egyiket sem. A király azt mondta hogy majd eljöhök hozzá látogatni. A szegény ember azt mondt a hogy hozzáadja a legkisebbiket és osztán a szegényember lett a leggazdagabb.

3.

Volt egyszer egy szegény ember annak pedig három lánya. Egyszer a szegény ember elment dolgozni a faluba. Amikor hazaér látja az utca végéből hogy a háza előtt egy csillogó, villogó hintó állt. Belép a házba és mit lát a király ült ott a 3 lánya mellett. A szegény embernek elállt a lélegzete amint meghallotta a király

szavait – Tud meg hogy ezek a lányok az én leányaim. Kiskorukban veszték el és bizonyára te találd meg őket. A szegény ember nem tudott megszólalni a hihetetlenségében de végül odaadta a lányait a királynak a király cserébe temérdek arannyal szolgál nekik.

4.

Volt egyszer egy szegény ember. Volt három nyönyörűséges lánya. Az apa halászni járt a közeli halastóhoz. A legkisebbik szorgos volt, de viszont a másik kettő lusta volt. Az apa este ért vissza a halászatból. Nikoletta mire édesapja hazaért megfőzte a vacsorát. Jól laktak lefeküdtek. Az éjszaka közepén egy csúnya halfejű ember kopogott az ajtón. Elvitte a két nagyobbik lányt.

5.

Volt egyszer egy szegény ember annak három fia. A három fiú elment magának lányt keresni. A legkisebb és a középső nem talált magának. A két öccse a fiúnak irigykedett rá, hogy milyen szép barátnője van. A nagyobbik megsalynálta a két öccsét ezért megkérdezte, hogy a barátnőjének van e lány ismerőse. A lány igennel felelt. Azt mondta, hogy van két ismerőse akinek nincsen barátja. A fiú megkérdezte, hogy illene hozzájuk a két öccse. A két öccs elment hozzájuk és egyből szerelembe estek. Elvették őket feleségül és boldogan éltek még meg nem haltak.

6.

Volt egyszer 1 szegény ember és annak három fia. A második fia iskolába járt a legkisebb ovodába. A legnagyobb

vitorlázot. Jött egy bálna megdötöte a hajót kiesett a fiú és egy szigetre ért. Csinált magának egy tutajt de lyukas volt a fa oszt megint kikellet uszni. Ott csinált faházat. Éhes volt. Banántokat szedett magának. Rendörök mentek hajóval berakták a csónakba és hazavitték. Kórházba került mer a vizet lenyelte és piócát. Az apja meglátogatta a két fiával a fiú felugrot és táncolt. Megpuszították. Hazamentek. Egészségesen éltek. Felnőttek megházasodtak az ovodás is. Mindaháromnak lett két gyereke mer meg nősültek.

7.

Volt egyszer egy szegény ember annak három fia. A fiát elküldte szerencsét próbálni. Az egyik talált egy virágot az erdőbe, le akarta szakítani a virágot és megszólalt a virág és egy manó jött elő.

Hova mész? Megyek szerencsét próbálni. Te hova mész? Megyek a varázslatos hegybe ott van elásva két láda kincs. Sietek mert sötétségig oda kell érnem. Gyere velem!

Peti az anyukája nem engedi de elszökött. Reggelre oda értek. Reggeltől délig ástak és megtalálták az egy láda kincset.

El vagyunk fáradva holnap megkeressük a másikat. Peti holnap azonnal megtalálta a kincset és kiásta. Peti szeretné elfelézni a kincset de a manó nem engedi és elvarázsolja békává. A manó lett Peti. Elvitte a kincset, megkereste az anyukáját mert a manó akart Peti anyukájával élni. Itt avége fuss el véle.

(a meséket összegyűjtötte:
Barnóczki Anita)

In memoriam Dr. Mészáros István

Ez év kora tavaszán, február 21-én a miskolc-avasi templomban minden ülő- és állóhelyet elfoglalt az a részvétet, vigasztalást és háládat kifejező gyülekezet, mely dr. Mészáros István nyugalmazott tiszáninneri püspök temetésére összegyűlt. Régóta nem volt együtt Tiszáninnen lelkipásztori közössége és gyülekezeteinek népe olyan nagy számban, mint ezen a temetésen. Mészáros István tiszáninneri volt, Tiszáninneré volt. Itt született, itt járta iskoláit (a pataki teológia bezárása miatt fejezte be teológiai tanulmányait Debrecenben), itt segédlelkészkedett (rövid tiszántúli segédlelkészi szolgálatai kivételével, mely a két tiszai egyházkerület kényszerű összevonása alatt történt). Életét és munkáját az egyházkerület két központjában vagy annak körzetében élte és végezte: Miskolcon és Sárospatakon. Élő hitű, a református kegyességüket megélt szülei is tiszáninneriek voltak, és mindhárom gyermeke Tiszáninnen egy-egy parókiáján éli életét családjával együtt, és végzi lelkipásztori szolgálatát.

Mészáros István a Bodrogközben, a zempléni Pácinban született 1929. április 3-án földet művelő, gazdálkodó családban. Az elemi iskolát helyben végezte, majd a sárospataki református gimnáziumban tanult tovább. Érettségi után, 1947-ben kezdte el teológiai tanulmá-

nyait Sárospatakon. A pataki teológia bezárása után az utolsó évet Debrecenben végezte, és ott szerzett lelkészi oklevelet. Már exmisszusként, majd segédlelkészként a bodrogközi Nagyrovágyon kezdte lelkészi munkáját (1952-53), majd Mádton és Újfehértón segédlelkész (1953), ezután Debrecenbe, a Mester utcai gyülekezetbe került (1954), majd Abaújvárra (1955), végül Miskolc-Hejőbábán fejezte be segédlelkészi munkálkodását

(1956). Először a kisgyőri gyülekezet választja lelkipástorául 1956-ban. Ide hozza ifjú feleségét, Bernáth Klára lelkipástorot, és itt nevelik fel három gyermeküket: Klárát, Zsuzsát és Istvánt. 1984-ben a miskolc-avasi gyülekezet hívja meg lelkipástorául, ahol nyugdíjba meneteleig szolgált (2004). Nyugdíjasként Sárospatakon telepedett le a lelkipástor Mészáros házaspár, s élte életét csendességben, egymás terhére hordozva. A magát jobban bíró házastárs, Mészáros István került be a közeli sátorlajúhelyi kórházba, és

ott aludt át az örökkévalóságba 2007. február 14-én.

A pataki teológia tanulmányi kötetet adott ki Mészáros István 70. születésnapjára Deus Providebit (Isten gondoskodik) címmel. Ebben dr. Bölcskei Gusztáv tiszántúli püspök, a zsinat lelkészi elnöke így jellemzi püspöktársát, Mészáros Istvánt:

Mészáros István elnyerte Istentől azt a kegyelmi ajándékot, hogy egyszerre tud nyílt, barátságos s ugyanakkor mértéktartó és visszafogott lenni. Közvetlensége és egyszerűsége soha nem tολakodó, nem erőlteti rá magát, véleményét, akaratát másokra. Visszafogottsága nem hűvös tartózkodás, nem elutasítás, hanem inkább az a bibliai és élettapasztalat, hogy a végső, abszolút igazság és megoldás nem áll a hatalmunkban, nem mi rendelkezünk vele. Pál apostol így határozza meg egyszer s mindenkorra szóló érvénnyel a keresztyén ember életének titkát, meghatározó jellegét: „Úgy tekintsen minket minden

ember, mint Krisztus szolgáit és Isten titkainak sáfárait. Márpedig a sáfároktól elsősorban azt követelik meg, hogy mindegyikük hűségesnek bizonyuljon.” (1Kor 4,1-2)

Mészáros István temetésén Bölcskei Gusztáv igehirdetésének textusa ez az ige volt.

Mészáros Istvánnal pataki diákéveink alatt kerültem kapcsolatba, és ez a kapcsolat megmaradt mindvégig. Saját elbeszéléseiből is ismertem lelkipásztori elhivatottságát. Korán elkezdte az igehirdetés munkáját. Nem-

IN MEMORIAM

csak mint felsős gimnazista prédikált rendszeresen legátusként a három nagy ünnepen Tiszáninnen különböző gyülekezeteiben, hanem a háború alatt, amikor a front elsodorta egy időre a lelkipásztor családot Pácinból, ő mint ötödikes gimnazista (15-16 évesen) végezte az istentiszteleti szolgálatokat szülőfalujában, Pácinban. Tudtam azt is, hogy a teológia elvégzése után sem hagyta abba tudományos továbbképzését és teológiai studiózását, de mindig az igehirdetést tartotta elsőrendű munkájának. Nem egyszer megtörtént a két cikluson át tartó püspöki munkája alatt, hogy otthagytam tanácskozásokat vagy illusztris vendégeket, mert a gyülekezeti bibliaóra ideje érkezett el, és nem ismert semmi fontosabbat annál, mint az igehirdetés, akár egy bibliaórán is.

A kisgyőri parókián – emlékezve arra, hogy abban az időben sok jó képességű lelkipásztort tudatosan tettek városoktól, főutaktól és -útvonalaktól távoli helyekre és hagytak ott, így is mondhatnám: kisgyőri magányában – az intenzív lelkipásztori munkája mellett ugyanolyan intenzíven foglalkozott a teológiával is, és a kezdeti időkben petróleumlámpa mellett olvasta Barth Károly magvas műveit, vagy írta szintén magvas, a teológia és a filozófia kérdéseivel foglalkozó cikkeit. Barth Károly és az ún. dialektika teológia indította el őt is – előszörban Nagy Barnának, a pataki teológia rendszeres tanárának közvetítésével és hatására –, hogy a rendszeres teológiával, ezen belül a filozófia és etika kérdéseivel foglalkozzon. Ahhoz a teológus

nemzedékhez tartozott, akiknek alig adatott meg, hogy külföldi egyetemeken is gyarapíthassák tudásukat. (Többszöri meghívásra és ösztöndíj odaítélése ellenére csak 1982-ben kapott lehetőséget – útlevelet –, hogy Princetonban tanulhasson.) Barthot nem hallgathatta Bázelen, de hallgathatta Sárospatakon, amikor 1948-ban ott járt és előadásokat tartott a teológián. A Theológiai Szemlében (1978/1-2) „Barth tanítása a teológia lényegéről és feladatáról” címen írt cikke a teológia és filozófia mélységeit megjárva is világosan foglalja össze a barthi, az „újreformatori” teológia lényegét. Ennek elolvasása ma is ajánlatos azoknak, akik rövid úton meg akarják ismerni azt. Már a '60-as években elkészíti doktori disszertációját, de csak 1978-ban van lehetősége a doktori cím elnyerésére. Disszertációjának címe ez volt: A kijelentés

és történelem hermeneutikai kapcsolatának kérdése.

Bár a pataki teológia 1951-ben megszűnt (akkor is voltak, akik ezt inkább így mondták: ideiglenesen bezárta kapuit), az egyházkerületben mindig voltak lelkipásztorok, akik tovább képezték magukat, sőt egymásra találva együtt is végezték ezt az önképzést. A '70-es években már az egyházkerület szervezésében alakultak meg a különböző teológiai szakcsoportok. A rendszeres teológiai szakcsoportnak Mészáros István lett a vezetője, és irányításával értékes diskussziók folytak, és dolgozatok születtek a csoporton belül. 1978-ban egyházkerületi főjegyzővé, a politikai változások idején, 1990-ben püspökké választották. A '80-as évek végén a Miskolcra kihelyezett katechetikai képzésben az egyháztörténet tanítását vállalta, a pataki teológia újraindításától kezdve pedig a rendszeres tanszék vezetését látta el nyugdíjazásáig.

Áttekintve életét és munkálkodását, érthető és illő volt az, hogy temetéskor olyan nagy gyülekezet adott hálat érte, és emlékezett a minden rábízott munkában hűséggel végzett szolgálatára. Gyászjelentésének egyik igéjét érte hálat adva mondhatjuk el: „Az értelmesek pedig fénylenek, mint az égnek fényesége; és akik sokakat az igazságra visznek, miként a csillagok, örökkön örökké.” (Dán 12,3)

Benke György
ny. teológiai tanár, Bogács

Megemlékezés Kovácsné Ádám Lydiáról

Hárman álltunk a 2003. február 1-jén tartott kerületi közgyűlésen az alkotótagek előtt, miután a közgyűlés egyhangúlag megválasztott minket a jelölt posztokra: Kovácsné Ádám Lydia mint a kerület pénztárosa, Tóth Kálmánné a számvevője és én mint püspöki titkár. Mindhárman arra tettünk esküt, kezünket a szívünkre téve, hogy Isten kegyelméből és segítségével hat éven át legjobb tudásunk szerint szolgáljuk egyházkerületünk népét és segítjük a kerület új elnökségének munkáját.

Magam is tanú vagyok arra, hogy Kovácsné Ádám Lydia életének utolsó erejével is azon volt, hogy ennek az eskünek megfeleljen, eleget tegyen. Mindnyájan úgy emlékszünk munkájára, hogy nagyon lelkiismeretes, megbízható volt, pontosan dolgozott. Szavát, ígérését mindig betartotta.

Az egyre gyarapodó, fiatalabb munkatársak között a Püspöki Hivatalban Lydia volt a rangidős. Így is fordultunk Felé, tisztelettel, elismeréssel, amikor a hétköznapiok száraznak tűnő pénzügyi kérdéseivel, feladataival megkerestük. Egyre inkább azt tapasztaltuk, hogy a „csak” határidőket és listákat ismerő rohanó embertársaink és néha embertelennek tűnő ügyek, folyamatok között mindenkihez volt emberi, szeretettel teli és bölcs lelkigondozói szava.

Lydia életének útja messziről indult, a Felvidékről. 1944. március 10-én született Ipolyságban, református kereskedő családban. A család először Budapestre, majd Abonyba került. Középiskolai tanulmányait Egerben végezte, majd a felsőfokú pénzügyi, számviteli főiskolát Budapesten. Tanulmányai mellett 1979-ig Egerben dolgozott, és házasságkötése után Miskolcra került, ahol Isten 27 szép évvel áldotta meg családi körben. Férje Kovács Ferenc a Miskolci Egyetem tanára, leányuk Zsuzsanna szintén ezen az egyetemen végzett.

Lydiának nagy tervei voltak saját családjá körében és munkahelyén is a Püspöki Hivatalban, ahol úgy éltünk, dolgoztunk együtt, mint egy nagy család. A hivatal konyhájában ebéd és kávézás mellett hallhattuk elgondolkoztató, tanulságos történeteit múltról és kedves intelmeit a jövővel kapcsolatban.

Hogy mennyire terve volt a jövőre nézve, ezt hallhattuk Csomós József püspök úr prédikációjából, mely ravatala felett hangzott el, Isten vigasztaló szavával gyógyítva minket, mindenkit, aki Lydia temetésén megjelent.

„Lydia szobájában, az asztalán szembeötlően ott a naptár, melyben március 10-re egy bejegyzés látszott arról, hogy 63 éves lett. Erre a napra még terve volt. És szívének kincseiként még ki tudja mennyi tervet hordozott, hiszen amiről én tudtam, az sem kevés. Támasznak maradni a családban, meglátni majd legalább az első unokát. Január 30-án a kórházba menetel előtt levelet írt nekem, ebben is tervek voltak: aznapi és hosszú távú tervek.

Ezért nehéz, mert idevág, amit Jób mondott: „Napjaim elmúlnak, szívemnek kincsei: terveim meghiusulának.” (Jób 17,10)

Nehéz szívvel tovább menni nem lehet, nem tudunk. Ezen könnyíteni Isten tud és akar. Ezért hirdeti most itt nektek, nekünk, hogy „Bizony, a ti gondolataitok nem az én gondolataim, és a ti útaitok nem az én útaim – így szól az Úr.” (Ézs 55,8) Nemcsak a szobában – Isten kezében is ott a naptár. Bejegyzéseire, amik mindig valóra válnak, az Ő más útjaira és gondolataira csak később csodálkozunk rá.

Mások voltak az Isten gondolatai, mert: „Az Ő Ura pedig monda néki: jól vagyon jó és hű szolgám, kevesen voltak hű, sokra bíznak ezután, menj be a te Uradnak örömébe.”

Az élet, amely nem a születéssel, hanem Isten tervében, az Ő egészen más gondolataiban kezdődött, nem a halállal ér véget: „mert ti, kik hisztek bennem, megláttok engem: mert én élek, ti is élni fogtok...” (Ján 14,19) – mondja megváltó Urunk, aki első szenge a halottak közül” – hangzott felénk Isten Igéje.

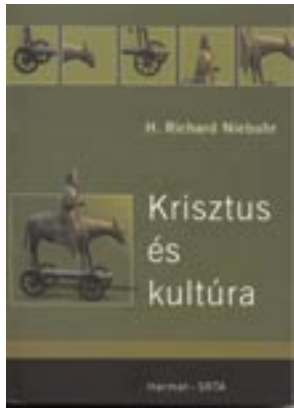
Családtagként siratjuk Lydiát sokan, a hivatalban, a kerületben, országhatáron kívül; fájdalomunkat végül Jób szavaival enyhítjük: „Az Úr adta, az Úr vette el, áldott legyen az Ő neve.”

Domokosné Fazekas Hajnalka
püspöki titkár

Ajánló

H. Richard Niebuhr, Krisztus és kultúra (Harmat-SRTA, 2006. 300 oldal 142 x 197 mm. Bolti ár: 2700 Ft)

Több mint ötven év eltelt azóta, hogy Niebuhr könyve először megjelent. Angol nyelvterületen sokak által olvasott és sokat idézett könyv: a keresztyén hit társadalomra gyakorolt hatását megérteni akaró teológusok, lelképásztorok, egyetemi hallgatók nemzedékei veszik kezükbe. Ebben a globalizált korszakban, amikor a vallás a hétköznapi beszélgetésekben és politikai szinten is jelen van, ez a könyv emlékeztethet arra, hogy vallás és kultúra kap-

csolata nem kizárólag csupán partneri, hanem lehet paradox, vagy olykor egymást kölcsönösen támogató, míg máskor értékes feszültségektől sem mentes viszony. Niebuhr – nagyon körültekintően – élénk tárja hit és kultúra egymáshoz való különböző viszonyának erősségeit és gyengéit is. Nem várhatjuk el tőle, hogy minden kérdésünkre választ adjon, mint ahogy azt sem, hogy közvetlenül érintse korunk összes problémáját. Anynyi minden megváltozott az elmúlt évtizedek alatt: akár ha egy

Zámbóné Tóth Emese, Tiétek a mennyek országa - Imádságok gyermekeknek (Kálvin Kiadó, 2007; 152x167 mm; 124 oldal; kartonkötés. Ára: 950 Ft)

Jézus így figyelmeztette tanítványait: „Engedjétek, és ne akadályozzátok, hogy hozzám jöjjenek a kisgyermekek, mert ilyeneké a mennyek országa!” (Mt 19,14). Ez a könyv komolyan veszi Jézus szavait, amikor nemhogy nem akadályozni, de segíteni szeretné a kisebb és nagyobb gyermekeket abban, hogy Jézushoz jöhessenek. Amikor fel-felolvasunk ezekből az imádságokból gyermekeinknek, vagy iskolásként már maguktól is kezükbe veszik saját imádságos könyvüket, biztosan könnyebben megértik, mit jelent életük hétköznapi és nagy pillanataiban – Család és otthon; Ünnepek és vasárnapok; Iskola; társak és tanárok; Barátság, szerelem, konfliktusok; Az élet nagy kérdései –, mit jelent Jézus hívogató szava a számukra: Tiétek a mennyek országa!

Kistestvérem lesz

Drága Úr Jézus!

Még néhány hét, és megszületik a kistestvérem. Igazán örülök neki, de Előtted úgysem tagadhatom le, hogy van bennem aggódás is.

Tudom, hogy a testvéreimet is Te teremtet, kérlek, add, hogy egészségesen megszülessen, és adj Anyának elég erőt és türelmet hozzá, akkor is, ha nagyon sírós lesz.

új világrend keresésére, a keresztyén világ egyes területein és az iszlám világban megjelenő „fundamentalista politikára”, a génkutatás etikai kérdéseire vagy a globális felmelegedésre gondolkunk. Mindenhol új, megoldásra váró feladatokkal találjuk magunkat szembe. Niebuhr közvetlenül a II. világháború után, nem sokkal a hidegháborús helyzet kialakulása előtt írta ezt a művét. Évtizedeken keresztül a világ nagyobb területeit ateista tanítások és elnyomó kormányzati rendszerek irányították. 1989-ben sok minden megváltozott. Sok minden történt Niebuhr kora óta, a könyv mégis felnyithatja azok szemét, akik egyszerre akarják olvasni a Szentírást, és részt kívánnak venni korunk aktuális dolgaiban. Niebuhr bemutatja, hogyan válik nagy valószínűséggel minden ideológia egyoldalúvá, és hogyan válhat minden „kultúrteológia” ideológiává. Emlékeztet ugyanakkor a hit társadalomformáló erejére, és arra az életen át tartó elhívásunkra, hogy Istent és a felebarátot szolgáljuk a társadalom és a kultúra megannyi területén. Ennek a klasszikusnak számító keresztyén társadalometikai írásnak ma is ott kellene lennie a teológus és szociológus hallgatók kötelező olvasmányai között. Éppen ezért tölt el bennünket nagy örömmel, hogy most magyar nyelven is megjelenhet.

Frank Sawyer (részlet az előszóból)

Segíts, hogy ne legyen bennem keserűség, ha a babával többet törődnek, mint velem, és elmaradnak a beszélgetések, séták.

Add, hogy tudjam szeretni, sok jóra tanítani.

Szeretném, ha semmi irigység sem lenne bennem iránta, és sohasem érezném, hogy a szüleim kevésbé szeretnek.

Milyen jó lesz majd, ha nagyobb lesz, és mindig számíthatunk majd egymásra, segíthetünk egymásnak!

Köszönöm ezt az ajándékot! Ámen.

Félek éjszaka

Hatalmas mennyei Atyám!

Mostanában gyakran félek este vagy éjszaka, ha felébredek.

Kint ugatnak a kutyák meg zörögnek a levelek a szélben, és olyan, mintha valaki settenkedne a ház körül.

Tudom, hogy vigyázol rám és az egész családra, de néha a szívem ezt nem tudja, csak az eszem, és akkor a szívem fél.

A Bibliából tudom, hogy Te mindenható vagy. Te vagy a leghatalmasabb az egész világon, és nincs senki, aki Téged legyőzhethetne, és hiszem, hogy Te minden védelmet meg tudsz adni, és eddig is Te őrködtél felettünk minden éjszaka.

Kérlek, add, hogy át is tudjam ezt érezni. Te üzd ki a szívemből a félelmet! Hiszem, hogy Te velem vagy. Köszönöm! Ámen.

Európa Rádió Záhony 90,4 Mhz
Európa Rádió Mezőkövesd 102,1 Mhz
Európa Rádió Miskolc 90,4 Mhz

Hallgassák új frekvenciáinkon is adásainkat!

**Szeretettel ajánljuk kedves hallgatóink figyelmébe
internetes oldalunkat is, ahol élőben hallgathatják
rádióműsorainkat, illetve archív felvételeket is találhatnak.**

www.tirek.hu

Látogassa Ön is rendszeresen a Tiszáninneri Református Egyházkerület honlapját,
ossza meg gyülekezete, közössége eseményeit, ajánlja programjait a világháló
nagyközönségének, írja meg gondolatait egyházkerületünket érintő témákban!

www.reformatus-tiszaninnen.hu vagy www.tirek.hu

**Üdvözöljük a
Tiszáninneri
Református
Egyházkerület
honlapján!**

Egyszerű hírküldési lehetőséggel, változatos fórumtémákkal, friss információkkal várjuk látogatóinkat!